

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.7.2001
KOM(2001)423 endelig

2001/0172 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om statsstøtte til kulindustrien

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLD

1. Indledning
2. Fællesskabets kulsektor
  - 2.1 Kulmarkedets udvikling
  - 2.2 Fremtidsudsigter
3. Støtten til kulindustrien
  - 3.1 Fællesskabsregler
  - 3.2 Virkeliggørelse af målene i beslutning nr. 3632/93/EKSF
4. Fremtiden for Fællesskabets kulindustri
  - 4.1 En europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed
  - 4.2 Kuls rolle i strategien for energiforsyningssikkerhed
    - 4.2.1 En mindste, subventioneret kulproduktion
    - 4.2.2 Skabelsen af et fundament af primærenergikilder
  - 4.3 Inddragelse af kul i bæredygtig udvikling
    - 4.3.1 Bæredygtig udvikling og forsyningssikkerheden
    - 4.3.2 Bidraget fra et fundament af primærenergikilder
5. En ny statsstøtteordning
  - 5.1 Principper for ordningen
    - 5.1.1 Anvendelsesområde
    - 5.1.2 Interventionstyper
    - 5.1.3 Gradvis nedsættelse af støtten
    - 5.1.4 Støttens gennemskuelighed
    - 5.1.5 Kontrol udført af Kommissionen.
  - 5.2 Gennemførelsesperiode
6. Ordningens forenelighed med Fællesskabets øvrige politikker og mål
7. Konklusion

Bilag

- Bilag 1: Udviklingen i kulindustrien (1986-2000)
- Bilag 2: Indgreb i medlemsstaterne til fordel for kulindustrien
- Bilag 3: Udviklingen i primærenergikildernes andel af energiforbruget
- Bilag 4: Andre EU-politikker

Forslag til rådets forordning

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Kul og stål ligger til grund for den europæiske integration. De seks oprindelige medlemsstater, *"som har sat sig for at erstatte århundreders rivalisering med en sammenslutning af deres væsentlige interesser, ved gennem oprettelse af et økonomisk fællesskab at nedlægge den første grundsten til et videregående og uddybet fællesskab mellem befolkninger, der i lange tider har været splittet af blodige stridigheder, og at skabe det institutionelle grundlag, der kan være retningsgivende for en fremtidig fælles skæbne"*, besluttede den 18. april 1951 at oprette DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB (EKSF-traktaten). Dette Fællesskab bygger på et fælles marked, fælles mål og fælles institutioner. Traktaten indeholder ambitiøse mål på kulområdet, bl.a. mål om at:

- overvåge en regelmæssig forsyning af det fælles marked,
- sikre alle forbrugere i det fælles marked lige adgang til produktionskilderne,
- overvåge fastsættelsen af lavest mulige priser,
- overvåge opretholdelsen af sådanne vilkår, at virksomhederne tilskyndes til at udvikle og forbedre deres produktionsapparat,
- fremme en forbedring af arbejdernes leve- og arbejdsvilkår,
- fremme udviklingen af den internationale vareudveksling,
- fremme en regelmæssig udvidelse og modernisering af produktionen.

EKSF-traktaten blev indgået for en periode af 50 år fra tidspunktet for dens ikrafttræden; den udløber dermed den 23. juli 2002. Med dette for øje forelagde Kommissionen den 15. marts 1991 en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om EKSF-traktatens fremtid¹.

Rådet (industri) vedtog den 24. november 1992 Kommissionens forslag om at videreføre EKSF-traktaten frem til den 23. juli 2002. Det understregede, at stål- og kulsektoren efter traktatens udløb skulle betragtes som ethvert andet industriprodukt, navnlig i forbindelse med konkurrencepolitikken. Der skulle endvidere tages hensyn til de sociale problemer i forbindelse med omstruktureringen af kulindustrien, behovet for en hurtig nedskæring af EKSF-afgiften samt behovet for at undersøge gennemførligheden af at overføre de finansielle aktiviteter navnlig til Den Europæiske Investeringsbank.

Efter fastlæggelsen af de grundlæggende politiske alternativer koncentrerede Kommissionen sit arbejde om fremtiden for de finansielle aktiviteter, og herunder

---

¹ SEK(1991) 407 endelig.

især på "EKSF-aktivernes" skæbne. Det må i den sammenhæng bemærkes, at Nice-traktaten, der blev underskrevet den 26. februar 2001, indeholder en bestemmelse om, at Rådet vedtager alle de nødvendige bestemmelser for gennemførelsen af denne protokol, der er knyttet som bilag til traktaten, vedrørende de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktatens samt oprettelsen og forvaltningen af Kul- og Stålforskningsfonden².

Kommissionen har for nylig også behandlet spørgsmålet om fremtiden for den "strukturerede dialog", der er opstået i årenes løb inden for rammerne af EKSF's Rådgivende Udvalg³.

Et andet grundlæggende aspekt, der er behandlet i Kommissionens meddelelse af 15. marts 1991, vedrører medlemsstaternes statsstøtteordninger til fordel for kulindustrien. Siden 1964 har der eksisteret flere på hinanden følgende ordninger på grundlag af EKSF-traktatens artikel 95, hvori der er fastsat betingelser og kriterier for tildeling af statsstøtte til kulindustrien. Den nugældende ordning, der finder anvendelse frem til den 23. juli 2002, blev vedtaget med Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993⁴.

Ved udløbet af EKSF-traktaten den 23. juli 2002 og uden finansielle støtteforanstaltninger vil hovedparten af den europæiske kulindustri selv på meget kort sigt ikke længere være levedygtig. Således er størsteparten af Fællesskabets kulproduktion i realiteten ikke og forventes ikke at blive konkurrencedygtig i forhold til import fra tredjelande. Skønt udsigterne er mere gunstige i Det Forenede Kongerige, forbliver kulindustrien i den medlemsstat sårbar.

I den sammenhæng er det anført i grønbogen vedrørende en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed, som Kommissionen vedtog den 29. november 2000⁵, at *"Den europæiske kulindustri er ikke konkurrencedygtig, og det er derfor nødvendigt at træffe en række vanskelige beslutninger vedrørende industriens fremtid"*. Grønbogen nævner dog i samme åndedrag, at *"Af hensyn til forsyningsikkerheden på energiområdet bør det undersøges, om adgangen til visse reserver bør bevares. I den forbindelse kunne det være en god idé at bevare en mindre del af EU's egen kulproduktion, samtidig med at der træffes de fornødne sociale foranstaltninger. Det vil sikre, at materiellet vedligeholdes, og at minerne holdes i god driftsmæssig stand. På den måde vil Europa kunne bevare sit teknologiske forspring inden for minedrift og miljøvenlig forbrænding af kul"*.

Der må i forbindelse med disse overvejelser tages hensyn til situationen i de medlemsstater, der har søgt om optagelse i EU. Spørgsmålet er især aktuelt for de to væsentligste kulproducenter i Central- og Østeuropa - Polen og Tjekkiet. Vigtigheden af at inddrage disse lande understreges af, at Polens kulproduktion på nuværende tidspunkt svarer til de fire producentlandes i Fællesskabet.

Ud over kul producerer tiltrædelseslandene også betydelige mængder af andre faste brændsler, bl.a. brunkul og bituminøs skifer (nærmere bestemt i Estland).

---

² EFT C 80 af 10.3.2001, s. 67.

³ KOM(2000) 588 endelig.

⁴ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.

⁵ KOM(2000) 769 endelig.

Disse energikilder anvendes for en stor dels vedkommende i elproduktionen. Disse industrisektorer skal gennemføre de nødvendige omstrukturingsforanstaltninger for at blive - eller fortsat at være - konkurrencedygtige.

Det må i øvrigt bemærkes, at udviklingen af renere kulforbrændingsteknikker i medlemsstaterne vil bidrage til, at de faste brændsler i tiltrædelseslandene anvendes på en mere miljøvenlig måde.

2. FÆLLESSKABETS KULSEKTOR

2.1. Kulmarkedets udvikling

Allerede i 1958, dvs. ikke en gang 7 år efter underskrivelsen af EKSF-traktaten, begyndte virksomhederne i Fællesskabets kulsektor at få problemer med afsætningen af deres produktion. Ud over det voksende pres fra olie og gas er der opstået en voksende trussel fra kul importeret fra tredjelande. Kulindustrien har derfor indledt en omfattende omstrukturingsproces, som navnlig har resulteret i betydelige aktivitetsnedskæringer. Denne omstrukturingsproces blev ledsaget af vidtrækkende finansielle støtteforanstaltninger til kulindustrien.

I betragtning af de geologiske vanskeligheder og produktionsomkostningerne i forbindelse med kuludvinding kan medlemsstaternes kulproduktion i realiteten ikke konkurrere med kul importeret fra tredjelande. Trods den gennemgribende omstrukturings-, moderniserings- og rationaliseringsproces, der er gennemført i medlemsstaternes kulindustri med henblik på at blive mere konkurrencedygtig, kan hovedparten af Fællesskabets kulproduktion fortsat ikke konkurrere med import fra tredjelande, og dette selv om der er opnået en mærkbar forbedring af produktiviteten, en etapevis nedlukning af de mest underskudsgivende miner og betragtelige personalenedskæringer.

På nuværende tidspunkt producerer 4 medlemsstater fortsat kul: Det Forenede Kongerige, Frankrig, Spanien og Tyskland. Udvidelsen af Den Europæiske Union mod Central- og Østeuropa vil imidlertid omfatte to nye, betydelige producenter (Polen og Den Tjekkiske Republik). Andre kandidatlande producerer ligeledes faste brændsler, bl.a. brunkul og bituminøs skifer i Estland.

Da Fællesskabets kulproduktion er nedtrappet gradvist, har kulimporten fra tredjelande overtaget en stadig større andel af medlemsstaternes forsyning. Kullene anvendes hovedsagelig til elproduktion og i mindre omfang inden for stålsektoren. Kulforbruget i andre industrisektorer og i husholdningerne udgør en stadig faldende andel af det samlede forbrug.

Kulmarkedet på verdensplan er et stabilt marked, der er karakteriseret ved rigelige ressourcer og en stor geopolitisk spredning af udbuddet. Fællesskabets kulimport hidrører for størstedelens vedkommende fra dets partnere i Det Internationale Energiagentur (IEA) eller fra stater, der har indgået handelsaftaler med Fællesskabet eller medlemsstaterne, hvilket i betydeligt omfang begrænser risikoen for forsyningsafbrydelser.

I bilag 1 til det foreliggende dokument findes en udførlig beskrivelse af strukturen og den nyeste udvikling på Fællesskabets kulmarked mellem 1986 og 2000. Denne periode har været karakteriseret ved en betydelig stabilitet på de internationale markeders kulpriser (i modsætning til oliepriserne).

2.2. Fremtidsudsigter

Størsteparten af Fællesskabets kulproduktion er i realiteten ikke og forventes ikke at blive konkurrencedygtig i forhold til import fra tredjelande. Med undtagelse af et vist potentiel i Det Forenede Kongerige er målsætningen om en EU-kulindustri, der er konkurrencedygtig på de internationale markeder, nu definitivt ude af sigte trods de betydelige anstrengelser, der er gjort på det teknologiske og organisatoriske plan for at forbedre produktiviteten i produktionsvirksomhederne.

Dette skyldes hovedsagelig de stadig ugunstigere geologiske forhold grundet udtømningen af de lettest tilgængelige miner og de relativt lave kulpriser på de internationale markeder. De nye udvindingsteknologiers indvirkning på produktionsomkostningerne vil derfor sandsynligvis vise sig at være ret begrænsede.

På denne baggrund står det allerede klart, at opretholdelsen af en mindste, subventioneret kulproduktion af hensyn til energiforsynings sikkerheden, som det er skitseret i grønbogen vedrørende en strategi for energiforsynings sikkerhed, på ingen måde kan betyde en afbrydelse af processen med omstrukturering og aktivitetsnedskæringer, som har præget Fællesskabets kulindustri i de seneste årtier. Produktionen af en primær energikilde skal også kunne opretholdes til rimelige omkostninger. Det forekommer således, at urentable miner ikke vil kunne opretholdes, idet de ikke vil kunne bidrage til målet om energiforsynings sikkerhed på økonomisk acceptable vilkår. Der må træffes foranstaltninger for at tage hensyn til de sociale og regionale konsekvenser af denne omstrukturering.

3. STØTTEN TIL KULINDUSTRIEN

3.1. Fællesskabsregler

Ifølge EKSF-traktatens artikel 4, litra c), "I overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat ophæves og forbydes følgende ... som uforeneligt med fællesmarkedet for kul og stål ... tilskud eller anden støtte ydet af staterne ... i hvilken som helst form dette sker".

Som det var tilfældet for stålindustrien har Kommissionen dog med EKSF-traktatens artikel 95 som retsgrundlag vedtaget generelle afgørelser, som danner ramme om betingelser og kriterier for tildeling af statsstøtte til kulindustrien. Trods en betydelig moderniserings-, rationaliserings- og strukturomlægningsindsats har Fællesskabets kulindustri siden midten af 1960'erne i vidt omfang været afhængig af statsstøtte. Et forbud mod enhver støtte til den løbende produktion ville have tvunget mange fællesskabsvirksomheder til at indstille deres virke på kort eller mellemlang sigt (en udførlige beskrivelse af statsstøtteordninger til kulindustrien samt de støttebeløb, der er tildelt i perioden 1994-2000, findes i bilag 2 til det foreliggende dokument).

Den sidste ordning, der blev vedtaget inden for rammerne af EKSF-traktaten med beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993⁶, skal ses i sammenhæng med oprettelsen af det indre marked for energi. De væsentligste mål heri er:

Statsstøttens gennemskuelighed øges ved gradvist at overføre udgifterne ved alle direkte eller indirekte støtteordninger til de offentlige budgetter. Med henblik på at fjerne de indirekte støtteordninger, som i sagens natur ikke er gennemskuelige, fastsættes det i afgørelsen, at salgsprisen for kul aftales frit mellem de kontraherende parter under hensyntagen til de vilkår, der gælder på verdensmarkedet.

Moderniseringen, rationaliseringen, omstruktureringen og indskrænkningen af aktiviteterne skal videreføres. I den forbindelse er der gennem ordningen oprettet to støttekategorier, som er bestemt til at dække forskellen mellem produktionsomkostningerne og salgsprisen for kullene: driftsstøtten og støtten til aktivitetsindskrænkning. Driftsstøtten er forbeholdt den del af produktionen, som er i stand til at skabe yderligere fremskridt mod økonomisk levedygtighed ved at sænke produktionsomkostningerne. Dette mål skal gøre det muligt gradvist at mindske støtten. Støtten til aktivitetsindskrænkning er bestemt til den del af produktionen, som ikke vil kunne nå de mål, der kræves for at opnå driftsstøtte; modtagerne af denne anden støttekategori skal opstille en plan, der fører til lukning af anlæggene.

3.2. Virkeliggørelse af målene i beslutning nr. 3632/93/EKSF

Målet om øget gennemskuelighed i forbindelse med statsstøtten er et meget vigtigt resultat af beslutning nr. 3632/93/EKSF. Efter en overgangsperiode blev alle medlemsstaterne forpligtet til at opføre deres støtte til kulindustrien i de offentlige budgetter, hvilket var vanskeligt for nogle medlemsstater. Ordningen gjorde det desuden muligt at eliminere de vertikale prisaftaler mellem kulproducenter og -aftagere samt systemerne med "referencepriser", der var en del af disse aftaler. Fællesskabets kulproduktion leveres dermed til elproducenterne til priser, som svarer til kul af samme kvalitet leveret fra tredjelande.

Hvad angår den løbende støtte, rummer beslutning nr. 3632/93/EKSF i øvrigt en central sondring mellem driftsstøtte (beslutningens artikel 3) og støtte til aktivitetsindskrænkning (beslutningens artikel 4). Der er opstået visse vanskeligheder i forbindelse med fortolkningen af kravet om reduktion af produktionsomkostningerne, som er en forudsætning for at opnå driftsstøtte. Der er indgivet flere annullationssøgsmål for Retten i Første Instans i Luxembourg mod Kommissionens beslutninger om at godkende statsstøtte til kulindustrien. Retten bekræftede imidlertid Kommissionens fortolkning i sine afgørelser om begrebet reduktion af produktionsomkostninger⁷.

---

⁶ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.

⁷ Sag T-110/98, *RJB Mining* mod Kommissionen, Dom af 9. september 1999, Sml. 1999, s. II - 2585. Forenede sager T-12/99 og T-63/99 *UK Coal Plc* mod Kommissionen, Dom af 12. juli 2001 (endnu ikke offentliggjort).

Det er navnlig ud fra gennemførelsen af omstrukturings- og aktivitetsindskrænkningplaner, som blev pålagt med beslutning nr. 3632/93/EKSF, at det kan vurderes, at målene med denne beslutning har kunnet virkeliggøres på en tilfredsstillende måde. Det må bemærkes, at årene 1999-2000 har været præget af en betydelig forskydning fra driftsstøtte over mod støtte til aktivitetsindskrænkning.

4. FREMTIDEN FOR FÆLLESSKABETS KULINDUSTRI

4.1. En europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed

EKSF-traktaten har bidraget til en jævn forsyning af Fællesskabets energimarked. Situationen for EU's energiforsyningsikkerhed har imidlertid ændret sig grundlæggende, siden traktaten trådte i kraft, og dette gælder såvel energikildernes art som deres oprindelse.

EU er i dag meget afhængig af leverancer fra tredjelande. 50% af energibehovet dækkes på nuværende tidspunkt af import, og hvis de nuværende tendenser fortsætter, vil importen stige til næsten 70% i 2030. EU's ressourcer af konventionelle, fossile brændsler er ret begrænsede. De vedvarende energikilders endnu kun marginale andel af den samlede energiforsyning begrænser i øvrigt på nuværende tidspunkt manøvremargen for så vidt angår udbuddet af primær energi i Fællesskabet.

På energiområdet står EU derfor over for strategiske udfordringer, som direkte vil påvirke borgerne, erhvervslivet og økonomien. Stigningen i priserne på olie og naturgas fra begyndelsen af 1999 har endnu en gang påpeget EU's svaghed; dens stigende energiafhængighed, oliens dominerende rolle og de skuffende resultater af de forbrugsstyrende politikker.

I den forbindelse vedtog Kommissionen den 29. november 2000 en grøn bog vedrørende en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed⁸. Formålet med grønbogen er at give startskuddet til en omfattende debat med inddragelse af alle energikilder. Det drejer sig om et første væsentligt skridt mod udarbejdelsen af en europæisk energistrategi, som vil kunne danne ramme om en mere langsigtet og bæredygtig anskuelse af energispørgsmålet.

Det er uomgængeligt nødvendigt med foranstaltninger på efterspørgselssiden. EU må i den forbindelse bidrage til at vende de nuværende tendenser ved energiforbruget. Foranstaltninger på efterspørgselssiden vil i øvrigt også bidrage til at opfylde miljømål, bl.a. bekæmpelsen af klimaændringer.

En ansvarlig politik, som skal begrænse energiafhængigheden, må dog nødvendigvis også inddrage udbudssiden, selv om EU's kompetencer og manøvremargen på dette område er meget begrænset.

---

⁸ KOM(2000) 769 endelig.

4.2. Kuls rolle i strategien for energiforsyningsikkerhed

4.2.1. *En mindste, subventioneret kulproduktion*

Stillet over for denne stigende afhængighed af forsyninger af primær energi fra tredjelande har det vist sig nødvendigt at fremme en diversificering af energikilderne, både hvad angår den geografiske placering og produktet, således at forsyningsikkerheden øges. En sådan strategi omfatter opdyrkningen af indenlandske kilder af primær energi til rimelige omkostninger, og nærmere bestemt energikilder, der anvendes til elproduktion.

En strategi, som tilsigter at styrke energiforsyningsikkerheden, må også gøre sig overvejelser om fremtiden for Fællesskabets kul. Grønbogen foreslår i den sammenhæng blandt sine prioriteter, at "det bør undersøges, om adgangen til EF's kulreserver skal bevares, og om der til det formål skal bevares et minimalt produktionsfundament".

Kulmarkedet på verdensplan er på nuværende tidspunkt et stabilt og konkurrencepræget marked, der er karakteriseret ved rigelige ressourcer og en stor geopolitisk spredning af udbuddet. Trods dette vil en nedlukning på kort sigt af Fællesskabets kuludvinding uundgåeligt få konsekvenser for EU's langsigtede energiforsyningsikkerhed. Visse faktorer, som præger det aktuelle energimarked, vil kunne øge risiciene og usikkerhedsmomenterne ved energiforsyningsikkerheden på lang sigt i EU, hvis denne bliver totalt afhængig af kul importeret fra tredjelande. Det handler nærmere bestemt om de faste brændsler (kul, brunkul og tørv) stadig betydelige del af de samlede energikilder, den nyeste udvikling i priserne på olie og naturgas, den fortsatte udtømmning af begge disse energikilder og de vedvarende energikilders endnu kun marginale andel af den samlede energiforsyning. Endvidere har flere medlemsstater besluttet gradvist at nedlukke deres atomkraftværker eller fastfryse investeringerne i denne sektor, som i væsentligt omfang bidrager til elproduktionen.

I den forbindelse udgør opbygningen af store kullagre ikke et realistisk alternativ. Foruden den betydelige påvirkning af landskabet og miljøet er det ikke teknisk muligt at gennemføre en sådan foranstaltning, da der er risiko for, at kullene selvantændes under lagringen. I øvrigt kunne oplagringen i givet fald være egnet til at imødegå afbrydelser i forsyningen, men dette instrument er dog ikke egnet til at opfylde det overordnede mål om at skabe en langsigtet energiforsyningsikkerhed.

På grundlag af de aktuelle energipolitiske parametre er det derfor nødvendigt at træffe foranstaltninger til at sikre, at en vis kulproduktionskapacitet står til rådighed i Fællesskabet i tilfælde af forstyrrelser på energimarkedet, som kunne påvirke energimarkedet på lang sigt.

Som følge heraf bør der opretholdes en mindste kulproduktion for at bevare infrastrukturen i driftsmæssig stand, erhvervserfaringen blandt en hård kerne af minearbejdere og den teknologiske ekspertise. Opretholdelsen af en mindstekapacitet til kulproduktion gør det således muligt at sikre, at infrastrukturen i udvalgte miner og dermed en potentiel disponibilitet af Fællesskabets kul bevares.

Uden medlemsstaternes finansielle støtteforanstaltninger vil hovedparten af Fællesskabets kulindustri på meget kort sigt ikke længere være levedygtig (se punkt 2). Styrkelsen af EU's langsigtede energiforsyningssikkerhed ud fra forsigtighedsprincippet retfærdiggør dermed opretholdelsen af en mindstekapacitet til kulproduktion med statsstøtte.

En mindste, subventioneret kulproduktion bidrager desuden til opretholdelsen af EU's teknologiske førerstilling inden for udvinding og renere forbrænding af kul, og åbner mulighed for at overføre disse teknologier til de betydelige kulproducerende regioner uden for EU. Denne politik vil bidrage til en betydelig nedbringelse af forurenende emissioner og drivhusgasser på verdensplan. Kommissionen vil i den forbindelse give forrang til aftalerne om teknologisk samarbejde inden for rammerne af de internationale samarbejdsprogrammer, og herunder især med Rusland, Kina og Indien.

4.2.2. Skabelsen af et fundament af primærenergikilder

En mindstekapacitet til kulproduktion vil sammen med andre foranstaltninger, som navnlig tilsigter at fremme vedvarende energikilder, bidrage til at skabe et "fundament af indenlandske primærenergikilder", der i væsentlig grad vil øge EU's energiforsyningssikkerhed. Opretholdelsen af en mindstekapacitet til kulproduktion er dermed ikke noget isoleret initiativ, der kun vedrører en enkelt energikilde; det hænger sammen med en helhed af foranstaltninger - og navnlig foranstaltninger, som sigter mod at fremme de vedvarende energikilders andel af elproduktionen - der vil bidrage til at skabe et fundament af indenlandske energikilder.

I grønbogen om energiforsyningssikkerhed understreges de vedvarende energikilders potentiale, som på nuværende tidspunkt ikke er udviklet i tilstrækkelig grad. I betragtning af fordelene ved disse ikke mindst ud fra en miljømæssig synsvinkel vedtog Kommissionen den 10. maj 2000 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv vedrørende fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder⁹ (såkaldt "VEK" el). Direktivforslaget, som har til formål at øge de vedvarende energikilders andel af den samlede elproduktion til 22% i 2010, skal gøre det muligt at fordoble disse energikilders andel af det samlede energiforbrug fra 6 til 12%.

Det må dog bemærkes, at fundamentet af indenlandske primærenergikilder ikke hindrer medlemsstaterne i frit at vælge de energikilder, som bidrager til deres energiforsyning. Tildelingen af støtte og omfanget af denne finder sted i henhold til reglerne for hver kategori af energikilder og efter de specifikke fordele ved disse.

Dette koncept om et fundament af primærenergikilder, som vil omfatte Fællesskabets kulsektor, er i overensstemmelse med målene i direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet¹⁰. I dette direktiv er det fastlagt, at el fortrinsvis aftages fra anlæg, der anvender

---

⁹ KOM(2000) 279 endelig, EFT C 311 E af 31.10.2000, s. 320.

¹⁰ EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20.

indenlandske primærenergikilder som brændsel, op til højst 15% af den totale mængde primærenergi, der medgår til elproduktionen. Direktivet åbner ligeledes mulighed for at give forrang (ubegrænset) til produktionsanlæg, som anvender vedvarende energikilder.

Gennemførelsen af målet om energiforsyningsikkerhed, som retfærdiggør opretholdelsen af en mindste, subventioneret kulproduktion, skal tage hensyn til de økonomiske vilkår i kulsektoren. Disse økonomiske vilkår nødvendiggør, at omstrukturerings- og aktivitetsindskrænkingsindsatsen i kulindustrien, som har præget statsstøtteordningerne i medfør af EKSF-traktaten, videreføres ud over den 23. juli 2002. Produktionen af en primær energikilde skal også kunne opretholdes til rimelige omkostninger. Den fremtidige statsstøtteordning for kulsektoren skal dermed overholde princippet om en gradvis mindskelse af støtten.

Tabellen i bilag 3 - som tager hensyn dels til målene i direktivet om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder og dels til ordningen med en mindstekapacitet til kulproduktion, hvor støtten nedsættes gradvist - giver et overblik over udviklingen af disse energikilder ved forbruget af primærenergi og navnlig for elproduktionen. Heraf fremgår det, at foranstaltningerne til at fremme vedvarende energikilder og foranstaltningerne, som sigter mod at bibeholde en mindstekapacitet til kulproduktion, vil bidrage til at skabe et fundament af indenlandske primærenergikilder i størrelsesorden 15%. For Tysklands og Spaniens vedkommende konstateres det, at disse foranstaltninger vil kunne skabe et forsyningsfundament i størrelsesorden 12% i Tyskland og 13% i Spanien (se nedenstående tabel). Tilføjes bidraget til energiforsyningen fra de vedvarende energikilder, som ikke er bestemt til elproduktion, nås eller endog passerer de 15 %, der kan anses for nødvendige for at opnå et reelt bidrag til energiforsyningsikkerheden.

<i>2010-scenario</i>	Forbrug af Fællesskabets kul (Mtoe)	Produktion fra vedvarende energikilder (Mtoe)	Fællesskabets kul og vedvarende energikilder i forhold til forbruget af primær energi i alt (%)	Elproduktion på grundlag af Fællesskabets kul (Twh)	Elproduktion fra vedvarende energikilder (bortset vandkraft) fra	Subsidieret el i forhold til den samlede elproduktion (%)
Tyskland	18,2	21,9	11,67	68,4	62,4	21,58
Spanien	5,3	11,5	13,34	24,6	43,7	27,34

Mtoe: mio. ton olieækvivalenter

4.3. Inddragelse af kul i bæredygtig udvikling

4.3.1. Bæredygtig udvikling og forsyningsikkerheden

Kommissionen vedtog den 15. maj 2001 en meddelelse om en EU-strategi for bæredygtig udvikling¹¹. En af prioriteterne heri går ud på at begrænse virkningerne af klimaændringerne og i højere grad at udnytte renere energikilder. EU skal i den forbindelse opfylde sine Kyoto-forpligtelser. Hvert år frem til 2020 skal EU

¹¹ KOM (2001) 264 endelig.

ligeledes tilstræbe at nedbringe sine emissioner af drivhusgasser med gennemsnitlig 1% i forhold til 1990-niveauet.

I strategien, som Kommissionen forelagde, påtænkes bl.a. en gradvis fjernelse frem til 2010 af støtte til produktion og forbrug af fossile brændsler. I betragtning af de konsekvenser, som visse afgørelser vil kunne have på EU's langsigtede energiforsyningsikkerhed, har Kommissionen dog præciseret, at muligheden for at opbygge kulreserver og nødvendigheden af at bibeholde en subventioneret mindstekapacitet til kulproduktion må undersøges. Det er ligeledes præciseret, at Kommissionen i løbet af 2001 vil forelægge Rådet et forslag, således at en statsstøtteordning for kulsektoren vil kunne vedtages inden udløbet af EKSF-traktaten i juli 2002.

Kommissions strategi for bæredygtig udvikling er derfor forenelig med retningslinjerne i grønbogen, for selv om den giver forrang til opbygningen af miljøvenlige energikilder, udelukker den ikke eventuelle foranstaltninger til at bibeholde en mindste kulproduktion. Den anerkender snarere nødvendigheden af at finde et kompromis mellem på den ene side miljøbeskyttelsen og på den anden side styrkelsen af energiforsyningsikkerheden ved at udvikle og bibeholde forskellige indenlandske primærenergikilder.

Det må i øvrigt bemærkes, at de reaktioner, Kommissionen har modtaget på grønbogen om energiforsyningsikkerheden generelt set er meget positivt indstillede over for bibeholdelsen af en mindstekapacitet til kulproduktion med henblik på at sikre adgangen til reserver.

Meddelelsen, som Kommissionen vedtog den 15. maj 2000, fremhæver endvidere betydningen af at gennemføre ledsageforanstaltninger for at udvikle nye beskæftigelsesmuligheder i kulregionerne. Fællesskabet kunne i den forbindelse anvende de instrumenter, det råder over inden for den økonomiske og sociale samhørighed, med henblik på at supplere medlemsstaternes omstrukturingsindsats i mineområderne.

4.3.2. Bidraget fra et fundament af primærenergikilder

Inden for rammerne af fundamentet af primærenergikilder åbner gennemførelsen dels af koordinerede foranstaltninger til at fremme vedvarende energikilder og dels af en ordning, der tilsigter at bevare en mindsteproduktion af kul, mulighed for at forene målsætningen om energiforsyningsikkerhed med en bæredygtig udvikling.

Den gradvise nedsættelse af støtten til kulindustrien vil i realiteten give medlemsstaterne mulighed for at omfordele støtten ud fra princippet om, at den støtte, der traditionelt tildeles konventionelle energikilder og nærmere bestemt kulsektoren, gradvist overføres til de vedvarende energikilder. Denne nye fordeling af støtten vil gøre det muligt at opfylde målet om forsyningsikkerhed med et fundament af primærenergikilder samtidig med, at strategien om bæredygtig udvikling overholdes.

Det fremgår af den følgende tabel, som inddrager dels målene i direktivet om fremme af elektricitet produceret af vedvarende energikilder og dels ordningen,

der bygger på en mindsteproduktion af kul, hvor støtten gradvis nedsættes, at der må forventes en forskydning («trade-off») mellem 1997 og 2010 fra el produceret med kul til el produceret med vedvarende energikilder.

	1997						2010					
	El produceret med Fællesskabets kul (TWh)		El produceret med vedvarende energi (TWh) ⁽¹⁾		I alt (TWh)		El produceret med Fællesskabets kul (TWh)		El produceret med vedvarende energi (TWh) ⁽¹⁾		I alt (TWh)	
EU 15	272,4	11,24 %	77,52	3,2 %	350	14,44 %	147	4,85 %	378,4	12,5 %	525,4	17,35 %

(1) Større vandkraftværker er ikke indregnet TWh = terawatttime.

Det skønnes, at støtten til kulproduktionen vil falde med 3 828 mio. EUR til 2 075 mio. EUR fra 2001 til 2007, og hermed frigøres 1 753 mio. EUR. Målet i direktivforslaget om at fremme el produceret med vedvarende energikilder forventes at føre til en udgiftsstigning i størrelsesorden 3 900 mio. EUR til 6 800 mio. EUR. Frigørelsen af ressourcer som følge af nedsættelsen af støtten til kulsektoren kunne således bidrage med cirka 60% til den indsats, der kræves for at øge de vedvarende energikilders andel af elproduktionen.

Medlemsstaterne ville dermed få mulighed for at fremme de mest miljøvenlige energikilder samtidig med, at en fastlagt andel af indenlandske primærenergikilder bibeholdes af hensyn til forsyningsikkerheden.

5. EN NY STATSSTØTTEORDNING

Den nye statsstøtteordning skal tage hensyn til erfaringer og problemer ved anvendelsen af den nuværende ordning, der er omfattet af beslutning nr. 3632/93/EKSF. Der mindes i den forbindelse om, at den seneste ordning, der har været i kraft siden den 1. januar 1994, har bidraget til at virkeliggøre en reel omstrukturering og rationalisering af Fællesskabets kulsektor, som navnlig er resulteret i en betydelig nedskæring af produktionsvolumen. Et andet vigtigt resultat af beslutningen er, at støtten til kulindustrien er blevet mere gennemskuelig, idet støtten opføres på de offentlige budgetter, og prisstrukturen svarer til vilkårene på det internationale marked.

Selv om en ny statsstøtteordning skal lægge vægt på strenge foranstaltninger, må den også tage forventningerne i Fællesskabets producentlande i betragtning (se sammenfatningen af de væsentligste træk ved og udsigterne for kulindustrien i hver af de fire kulproducerende medlemsstater i bilag 1 til dette dokument).

5.1. Principper for ordningen

5.1.1. Anvendelsesområde

Reglerne for støttetildeling omfatter udelukkende kulsektoren. Støtten til vedvarende energikilder, som sammen med Fællesskabets kul vil bidrage til at skabe et fundament af primærenergikilder, er underlagt særlige retsforordninger og navnlig EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse, som

Kommissionen granskede ved udgangen af 2000¹². I direktivforslaget om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder er det i øvrigt fastsat, at indtil der er fastlagt en fællesskabsramme for ordninger for støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder, vil støtteforanstaltningerne blive evalueret på grundlag af de førnævnte EF-rammebestemmelser.

Målet med ordningen er at skabe et fundament af primærenergikilder med henblik på energiforsyningsikkerheden. Ordningens regler tager hensyn til de sociale og regionale aspekter, der er forbundet med omstruktureringen af kulindustrien.

Der vil også blive opstillet en definition af begrebet "fundament af primærenergikilder". Det må erindres, at denne definition ikke hindrer medlemsstaterne i frit at vælge de energikilder, som bidrager til deres energiforsyning.

5.1.2. Interventionstyper

I overensstemmelse med det generelle proportionalitetsprincip skal den subventionerede kulproduktion begrænses til det, der er strengt nødvendigt for at opfylde målet om at styrke energiforsyningsikkerheden. Støtten til at sikre ressourcer, som skal dække tab ved den løbende produktion, forbeholdes således den produktionskapacitet, der er omfattet af en ressourcesikringsplan, der indeholder foranstaltninger med henblik på at bevare adgangen til reserver.

Skønt forsyningsikkerheden og dermed også de aktiviteter, der kan bidrage til at øge forsyningsikkerheden, har meget høj prioritet, kan denne prioritet imidlertid ikke resultere i opretholdelsen af en kulproduktion, som på ingen måde er økonomisk bæredygtig. Foranstaltningerne til omstrukturering og indskrænkning af aktiviteterne, der er påbegyndt i Tyskland og Spanien inden for rammerne af EKSF-traktaten, bør derfor videreføres efter den 23. juli 2002. En politik, der sigter mod en rationel fordeling af produktionen, forudsætter i realiteten, at denne først og fremmest koncentrerer sig om den produktion, der modtager mindst støtte. Dette indebærer, at produktionsenheder kun vil kunne videreføres i medfør af målet om forsyningsikkerhed, hvis de tidligere har gennemført mærkbare fremskridt for at forbedre deres økonomiske levedygtighed. Med andre ord skal medlemsstaterne overveje omkostningerne ved opretholdelsen af en mindsteproduktion af kul og de gunstige virkninger i form af øget energiforsyningsikkerhed, når de udvælger produktionsenheder, der kunne komme i betragtning til støtte til sikring af ressourcerne.

Den produktionskapacitet, som ikke opfylder disse betingelser, vil dog kunne opnå midlertidig støtte frem til den 31. december 2007. Denne støtte, der også er bestemt til dækning af tab i forbindelse med den løbende produktion, er en støtte til aktivitetsindskrænkning. Nedlukningen af produktionsenheder, som ikke kan komme i betragtning til bevarelse i medfør af målet om energiforsyningsikkerhed, skal imidlertid foregå på socialt og regionalt acceptable vilkår, hvilket indebærer muligheden for en gradvis nedlukning over flere år, hvis dette viser sig uomgængeligt nødvendigt.

---

¹² EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3.

Hvis midtvejsrevisionen af ordningens regler (se punkt 5.2) viser, at det er nødvendigt med yderligere reduktioner i produktionskapaciteten, vil disse også kunne modtage støtte til aktivitetsindskrænkning (i princippet indtil ordningen udløber den 31. december 2010).

Sideløbende med disse to kategorier af støtte til den løbende produktion indeholder ordningen også mulighed for støtte til dækning af exceptionelle udgifter. Bestemmelserne vedrørende disse støttekategorier, som skal dække udgifterne til kulindustriens modernisering, rationalisering og omstrukturering, og som ikke har tilknytning til den løbende produktion (gamle forpligtelser), blev i store træk overtaget fra beslutning nr. 3632/93/EKSF.

5.1.3. Gradvis nedsættelse af støtten

I ordningen er det fastsat, at støtten til kulproduktionen skal nedsættes kontinuerligt og mærkbart. Den gradvise nedsættelse af den subventionerede kulproduktion vil bidrage til at virkeliggøre dette mål.

Med den nye ordning sikres der således kontinuitet i forhold til beslutning nr. 3632/93/EKSF, som udløber den 23. juli 2002, og den forlænger desuden strukturomlægningsindsatsen i kulindustrien - navnlig ved foranstaltninger til gradvist at reducere aktiviteten.

Den gradvise nedsættelse af støtten til kulindustrien vil i realiteten give medlemsstaterne mulighed for at omfordele støtten til energisektoren ud fra princippet om, at støtten, der traditionelt tildeles konventionelle energikilder og nærmere bestemt kulsektoren, gradvist overføres til de vedvarende energikilder.

5.1.4. Støttens gennemskuelighed

Enhver støtte, som en virksomhed modtager, skal opføres på resultatopgørelsen som en indtægt adskilt fra omsætningen. Kulvirksomheder, som udøver andre aktiviteter end kulproduktion, skal udarbejde særskilte regnskaber for kulproduktionen. Den sidstnævnte foranstaltning gør det muligt for Kommissionen at udøve en mere effektiv kontrol med anvendelsen af støtten. En korrekt bogføring skaber øget sikkerhed for, at støtten til kulproduktionen ikke anvendes til andre formål, som kunne føre til konkurrenceforvridning i andre sektorer.

5.1.5. Kontrol udført af Kommissionen.

De medlemsstater, som forventer at opretholde en kulproduktionskapacitet af hensyn til energiforsyningsikkerheden, skal give meddelelse om en plan med henblik på at bevare adgangen til ressourcer. Hvad angår den produktionskapacitet, som ikke vil blive omfattet af denne plan, forelægger medlemsstaterne en nedlukningsplan, som udløber den 31. december 2007 allersenenest.

Medlemsstaterne tilpasser om nødvendigt deres planer, som skal anmeldes til Kommissionen, for at tage hensyn til de ændringer, der vil blive foreslået til den nugældende ordning for perioden fra den 1. januar 2008.

På grundlag af disse flerårige planer, som skal godkendes med en formel beslutning fra Kommissionen, anmelder medlemsstaterne hvert år de støttebeløb, som de foreslår at tildele for det følgende år.

5.2. Gennemførelsesperiode

Den nye støtteordning finder anvendelse fra udløbet af EKSF-traktaten og beslutning nr. 3632/93/EKSF, dvs. fra den 24. juli 2002. For at undgå de problemer, som anvendelsen af to forskellige støtteordning inden for samme regnskabsår kunne afstedkomme, er det fastsat, at kriterierne og betingelserne for tildeling af støtte ifølge beslutning nr. 3632/93/EKSF finder anvendelse frem til den 31. december 2002.

Ordningen udløber den 31. december 2010. De kulproducerende medlemsstater råder dermed over en tilstrækkelig lang periode til at gennemføre foranstaltningerne i ordningen på en effektiv måde. Periodens længde virker rimelig i forhold til målet om energiforsyningsikkerhed, som er et langsigtet mål.

Det må ligeledes bemærkes, at ordningen inddrager ideen om en omfordeling af subventionerne i energisektoren ud fra princippet om, at støtten, der traditionelt tildeles kulsektoren, gradvist overføres til de vedvarende energikilder. Ud over dette indeholder direktivforslaget om fremme af elektricitet produceret af vedvarende energikilder ligeledes mål frem til 2010.

Det er dog under alle omstændigheder fastsat, at Kommissionen skal forelægge Rådet ændringsforslag til ordningens bestemmelser for støtteperioden fra den 1. januar 2008. En sådan revision er nødvendig af flere årsager:

- Den foreslåede ordning tager hensyn til kulindustriens situation og fremtidsperspektiver på et givet tidspunkt. Disse perspektiver tager meget forskellige faktorer i betragtning som f.eks. den forventede udvikling i produktiviteten, udviklingen i de sociale og regionale vilkår og påvirkningen fra nye miljøforanstaltninger. Skønt det er muligt at opbygge en model, der er tilstrækkelig pålidelig på kort sigt, og fastsætte egnede statsstøtteforanstaltninger, er det derimod illusorisk at søge at fremskrive udviklingen i kulsektoren på lang sigt. Det vil som følge heraf også være illusorisk definitivt at fastlægge principper for en støtteordning, som rækker ud over 5 år, for så vidt at disse kunne vise sig helt ude af trit med virkeligheden eller endog få uønskede konsekvenser.
- Medlemsstaternes forslag til støtteordninger tager hensyn til meget forskellige faktorer, som ikke alene kendetegner kulindustrien, men også Fællesskabets energimarked overordnet set (se punkt 4.2.1). I ordningens gyldighedsperiode har det vist sig nødvendigt at reevaluere disse faktorer, da disse er underlagt forskydninger i større eller mindre grad, som for en dels vedkommende ikke kan forudses. En reevaluering af ordningen er navnlig påkrævet med henblik på at inddrage udviklingen inden for vedvarende energi, som sammen med Fællesskabets kulsektor bidrager til at skabe et fundament af primærenergikilder.

Det må i den sammenhæng bemærkes, at støtten til de vedvarende energikilder er underlagt EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse¹³, som ligeledes udløber ved udgangen af 2007. Desuden er det fastlagt i direktivforslaget om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder¹⁴, at Kommissionen eventuelt ved udløbet skal opstille et forslag til en fællesskabsramme for ordninger for støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder. Med dette for øje vil Kommissionen senest 4 år efter direktivets ikrafttræden forelægge en rapport om anvendelsen i medlemsstaterne af forskellige ordninger for støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder og fra konventionelle kilder.

Revisionen af ordningerne for støtte til kulindustrien bør hermed falde sammen med en overordnet gennemtænkning af EU's fremtidige energipolitik og herunder især dens politik vedrørende statsstøtte.

- El- og gasmarkederne er for øjeblikket i gang med en liberaliseringsproces. Der vil derfor ske talrige ændringer i disse sektorer. Det vil blive nødvendigt at gennemgå statsstøtten til primærenergi på baggrund af indvirkningerne af denne liberalisering af el- og gassektorerne, som dog først vil blive afsluttet om en årrække.
- Fællesskabets principper for støtte til kulindustrien vil skulle tage hensyn til udviklingen inden for miljøbeskyttelsen, navnlig med hensyn til målene i Kyoto-protokollen.
- Revisionen af støtteordningen til kulsektoren åbner nærmere bestemt mulighed for at genoverveje principperne for ordningen på baggrund af gennemførelsen af det nye forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om nationale emissionslofter for visse luftforurenende stoffer¹⁵ og Rådets direktiv om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg¹⁶. Elproducenterne må træffe strategiske valg for at bringe deres anlæg i overensstemmelse med de nye miljøkrav. Disse nye krav vil formentlig resultere i, at visse kulfyrede anlæg må lukke - der vil derfor ikke kunne tildeles støtte til videreførelsen af driften af en mine, hvis et miljødirektiv samtidig resulterer i lukningen af det kraftværk, som forsynes med kul fra denne mine.
- Den kommende tiltrædelse af nye medlemsstater i EU skal tages i betragtning i ordningen. Der må derfor åbnes mulighed for at ændre visse af ordningens regler, så der kan tages hensyn til denne proces.

For at forsyne Kommissionen med alle de elementer, som gør det muligt for den at forelægge Rådet ændringsforslag, er det fastsat i støtteordningen, at der skal udarbejdes en udførlig rapport i 2006. Denne rapport skal tage hensyn til udviklingen i alle de faktorer, som danner Fællesskabets energimarked, men

---

¹³ EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3.

¹⁴ KOM(2000) 279 endelig, EFT C 311 E af 31.10.2000, s. 320.

¹⁵ EFT C 56E af 29.2.2000, s. 34.

¹⁶ EFT L 337 af 24.12.1994, s. 83.

ligeledes de sociale og regionale aspekter af strukturomlægningerne i kulindustrien.

6. ORDNINGENS FORENELIGHED MED FÆLLESSKABETS ØVRIGE POLITIKKER OG MÅL

Gennemførelsen af målet om EU's energiforsyningsikkerhed skal kunne forenes med Fællesskabets øvrige politikker. Dette gælder inden for rammen af en ordning til støtte af kulindustrien og navnlig i forhold til konkurrencepolitikken, miljøpolitikken og den økonomiske og sociale samhørighed. Den fremtidige støtteordning skal endvidere tage hensyn til udvidelsen af EU, og nærmere bestemt de to tiltrædelseslande: Polen og Tjekkiet, som på nuværende tidspunkt udfolder betydelige anstrengelser for at tilpasse deres kulindustri til den gældende fællesskabsramme.

Tildelingen af støtte til kulproduktionen vil kunne påvirke hele energimarkedet. Med hensyn til konkurrencepolitikken skal den nye ordning som følge heraf indeholde regler, som sikrer mod konkurrenceforvridninger på det indre elmarked (se også bilag 4, punkt 1).

Ud fra en miljømæssig synsvinkel har kulindustrien nedbragt og nedbringer stadig sine CO₂-emissioner (i størrelsesorden 75%) i løbet af Kyoto-protokollens referenceperiode (1990-2010). Den øgede anvendelse af renere kulforbrændingsteknikker vil i øvrigt forbedre energieffektiviteten i betydeligt omfang og mindske emissionerne af forurenende stoffer (de nye elværkers CO₂-emissioner ligger 25% under de gamle anlægs). EU udarbejder desuden stadig mere omfattende og strenge bestemmelser for udledningen af visse luftforurenende stoffer (svovldioxid og nitrogenoxid) (se også bilag 4, punkt 2). Endelig må det ikke glemmes, at opretholdelsen af en mindste, subventioneret kulproduktion åbner mulighed for at overføre disse europæiske kuludvindings- og kulforbrændingsteknologier, hvilket vil bidrage til en betydelig nedbringelse af forurenende emissioner og drivhusgasser på verdensplan.

De nye nedskæringer i produktionen, som pålægges med den nye støtteordning, vil føre til personalenedskæringer. Medlemsstaternes sociale ledsageprogrammer, som tilsigter en økonomisk diversificering og en omskoling af personalet uden for kulindustrien, forventes dog at kunne skabe nye og varige arbejdspladser i de tidligere kulområder (se også bilag 4, punkt 3).

Den nye støtteordning er et klart signal til tiltrædelseslandene: den subventionerede kulproduktion skal begrænses til et omfang, der kan retfærdiggøres ud fra målet om forsyningsikkerhed, og den øvrige subventionerede kapacitet vil skulle inddrages i strukturomlægningsforanstaltninger. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at bedømme udviklingen i kulindustriens konkurrenceevne i disse lande, og derfor vil deres tiltrædelse til EU blive behandlet enkeltvis.

7. KONKLUSION

Udnyttelsen af Fællesskabets kulressourcer er strukturelt underskudsgivende: de geologiske forhold gør det ikke muligt at nedbringe produktionsomkostningerne så meget, at disse primærenergikilder kan konkurrere med kul importeret fra tredjelande. Sektoren ville derfor selv på meget kort sigt ikke længere være levedygtig, medmindre medlemsstaternes finansielle støtteforanstaltninger videreføres efter udløbet af EKSF-traktaten.

Hvis hele Fællesskabets kulsektor forsvandt, kunne dette ikke undgå at få indvirkninger på EU's energiforsyningssikkerhed. Visse faktorer, som kendetegner den aktuelle situation på energiområdet, nærmere bestemt de faste brændslers endnu betydende rolle i energiforsyningen, den nyeste udvikling i olie- og gaspriserne sammenholdt med en total afhængighed af kul importeret fra tredjelande, vil kunne øge risiciene og usikkerhedsmomenterne ved energiforsyningssikkerheden på lang sigt i EU.

I lyset af den aktuelle situation på energimarkedet er det derfor nødvendigt at træffe foranstaltninger til at sikre, at en vis kulproduktionskapacitet står til rådighed i Fællesskabet i tilfælde af forstyrrelser på energimarkedet, som kunne påvirke energimarkedet på lang sigt.

En statsstøtteordning, som åbner mulighed for at bibeholde en mindste kulproduktion, udgør en væsentlig del af en helhed af foranstaltninger, som især er rettet mod at fremme de vedvarende energikilders andel af elproduktionen. Helheden af foranstaltninger vil bidrage til at skabe et fundament af indenlandske energikilder, som gør det muligt for medlemsstaterne at skabe en reel styrkelse af energiforsyningssikkerheden.

Gennemførelsen af målet om energiforsyningssikkerhed, som retfærdiggør opretholdelsen af en subventioneret kulproduktion, skal finde sted under overholdelse af to fundamentale principper. For det første skal målet gennemføres under acceptable økonomiske vilkår; dette princip indebærer, at omstrukturerings- og aktivitetsindskrænkingsindsatsen i kulindustrien, som har præget statsstøtteordningerne i medfør af EKSF-traktaten, skal videreføres ud over den 23. juli 2002. For det andet skal denne nødvendige omstrukturering af kulindustrien tage hensyn til de sociale og regionale konsekvenser af de aktivitetsnedsættelser, som de indebærer, og i den forbindelse udnytte de positive erfaringer, som er opnået inden for rammerne af EKSF-traktaten.

I den foreslåede støtteordning realiseres gennemførelsen af disse to principper ved definitionen af de to overordnede støttekategorier: Støtten til at sikre ressourcer og støtten til aktivitetsindskrænkning. Ud over disse to støttekategorier ydes der støtte til dækning af exceptionelle udgifter, som skal gøre det muligt for kulvirksomhederne at indfri gamle forpligtelser.

Der skal foretages en kontinuerlig og gradvis nedsættelse af støtten til kulindustrien. Inden for rammerne af fundamentet med primærenergikilder kunne den gradvise nedsættelse af støtten til kulindustrien give medlemsstaterne mulighed for at omfordele støtten til energisektoren ud fra princippet om, at den støtte, der tildeles kulsektoren, gradvist overføres til de vedvarende energikilder.

Denne nye fordeling af støtten vil gøre det muligt at opfylde målet om forsyningssikkerhed samtidig med, at der skabes et grundlag for at nedbringe CO₂-emissionerne.

Ordningen gælder i en periode på 8 år, og den udløber den 31. december 2010. Kommissionen skal imidlertid inden den 31. december 2006 forelægge en oversigt over hver enkelt medlemsstats fordeling af de forskellige indenlandske primærenergikilder. Den vil evaluere effektiviteten af fundamentet af indenlandske primærenergikilder og herunder især bidraget fra de indenlandske kul til Fællesskabets langsigtede energiforsyningssikkerhed inden for rammerne af en strategi for bæredygtig udvikling. Disse elementer vil gøre det muligt at fastslå - set i forhold til udviklingen af de vedvarende energikilder - i hvilket omfang kul er nødvendigt i fundamentet af indenlandske primærenergikilder. På dette grundlag forelægger Kommissionen Rådet passende ændringsforslag, som vil gælde for støtten i perioden efter den 1. januar 2008.

Ud fra det foregående foreslår Kommissionen Rådet, efter høring af Europa-Parlamentet, Det Rådgivende EKSF-Udvalg, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, at vedtage dette forslag til forordning om statsstøtte til kulindustrien.

BILAG 1

UDVIKLINGEN I KULINDUSTRIEN: 1986 - 2000

Fællesskabets kulindustri er karakteriseret ved stor diversitet, både hvad angår virksomhedernes størrelse og struktur i de forskellige kulproducerende medlemsstater, og hvad angår deres produktivitet og rentabilitet. Denne diversitet genfindes i øvrigt også inden for den enkelte medlemsstat.

Da de gældende støtteordninger ofte har en national dimension, og da der findes et stort antal virksomheder i denne sektor, er taloplysningerne i de følgende afsnit sammenfattet for hver medlemsstat. Det er dog vigtigt at huske på, at disse nationale gennemsnit kan skjule store forskelle mellem virksomheder eller endog mellem produktionsenheder.

Der mindes om, at Kommissionen med henblik på at sikre en effektiv overvågning af kulmarkedet hvert år offentliggør en rapport om markedet for faste brændsler¹⁷.

1. PRODUKTION

Fællesskabets kulproduktion er konstant faldende i de seneste årtier. I slutningen af 1950'erne producerede Fællesskabet næsten 500 mio. ton om året, hvorimod der kun blev produceret 235 mio. ton i 1986. Denne tendens er fortsat i gyldighedsperioden for den nugældende støtteordning, der er gennemført ved beslutning nr. 3632/93/EKSF: fra 159 mio. ton i 1993 er Fællesskabets årlige produktion faldet til cirka 85 mio. ton i 2000.

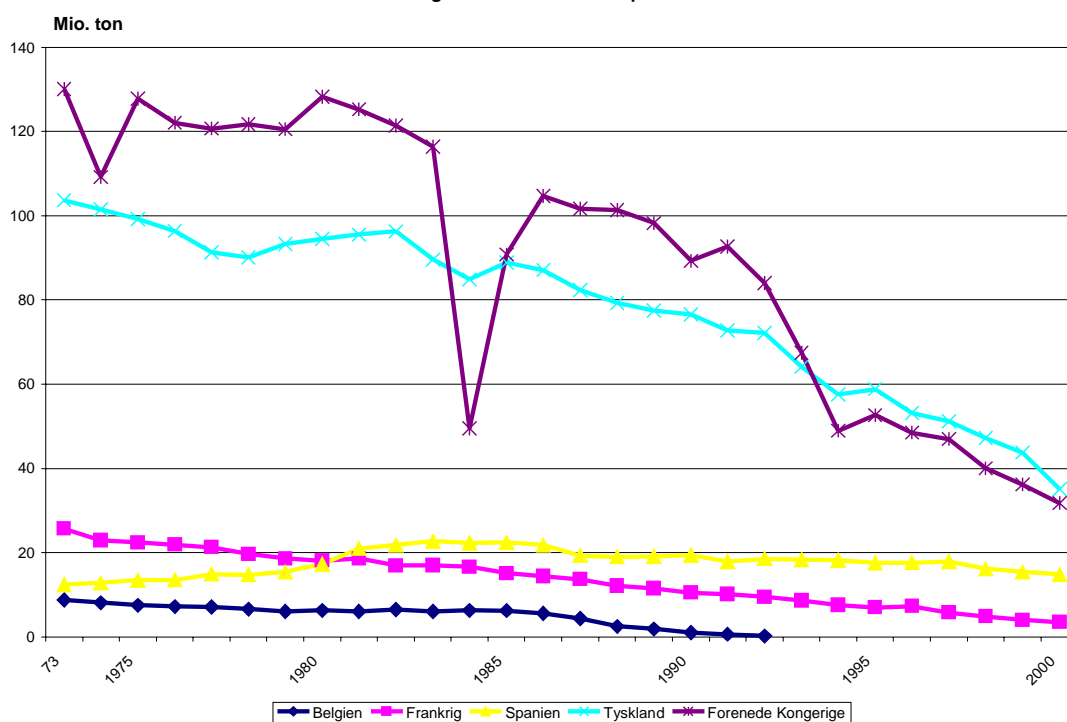
Denne udvikling er et resultat af de betydelige strukturomlægningsforanstaltninger i alle de kulproducerende medlemsstater, og størrelsesordenen af disse indskrænkninger i hver medlemsstat afhænger af de nationale myndigheders valg af energikilder og af det tempo, som de skønner socialt og regionalt acceptabelt at foretage tilpasningerne i.

Med et forbrug i størrelsesordenen 250 mio. ton pr. år, som ligger væsentligt over Fællesskabets produktion, dækkes underskuddet delvis med import fra tredjelande. Denne import er i konstant stigning og nåede cirka 150 mio. ton i 2000.

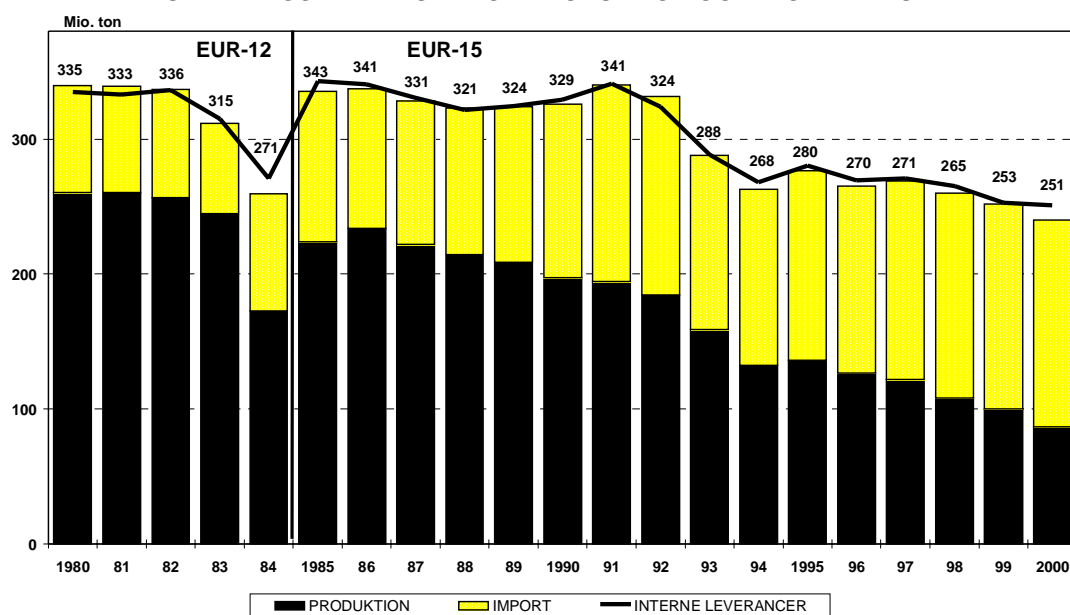
---

¹⁷ Seneste rapport: The Market for Solid Fuels in the Community in 1999 and the Outlook for 2000, SEC(2000) 2143 final.

Udviklingen i fællesskabets kulproduktion

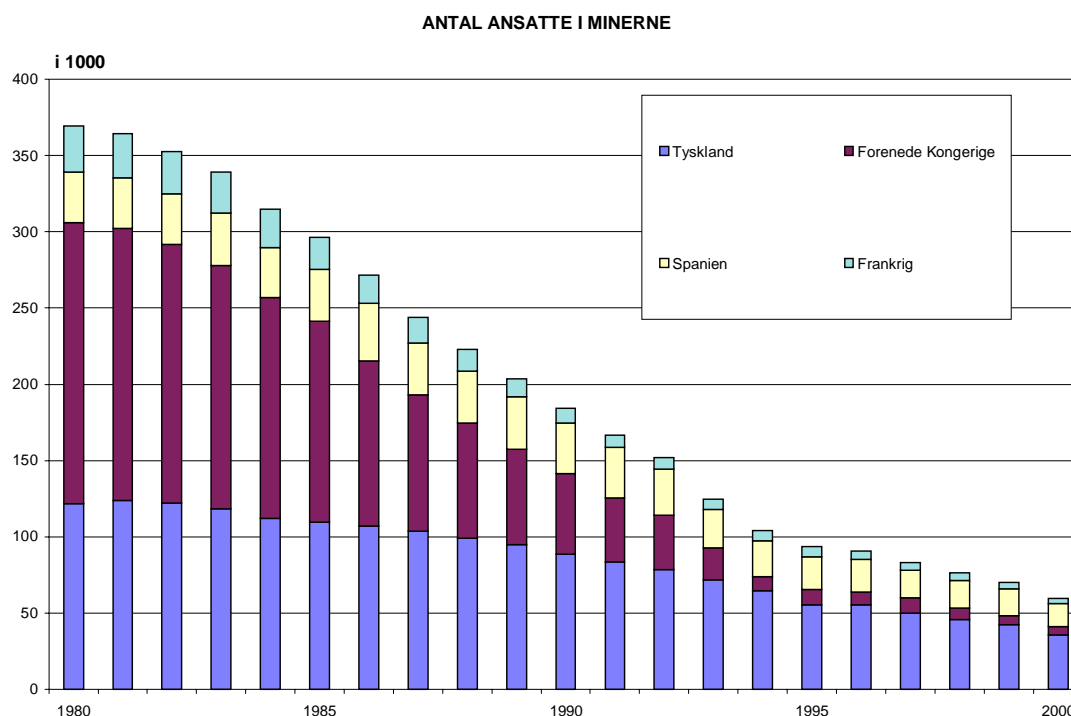

UDVIKLINGSTENDENSER FOR PRODUKTION OG IMPORT AF KUL

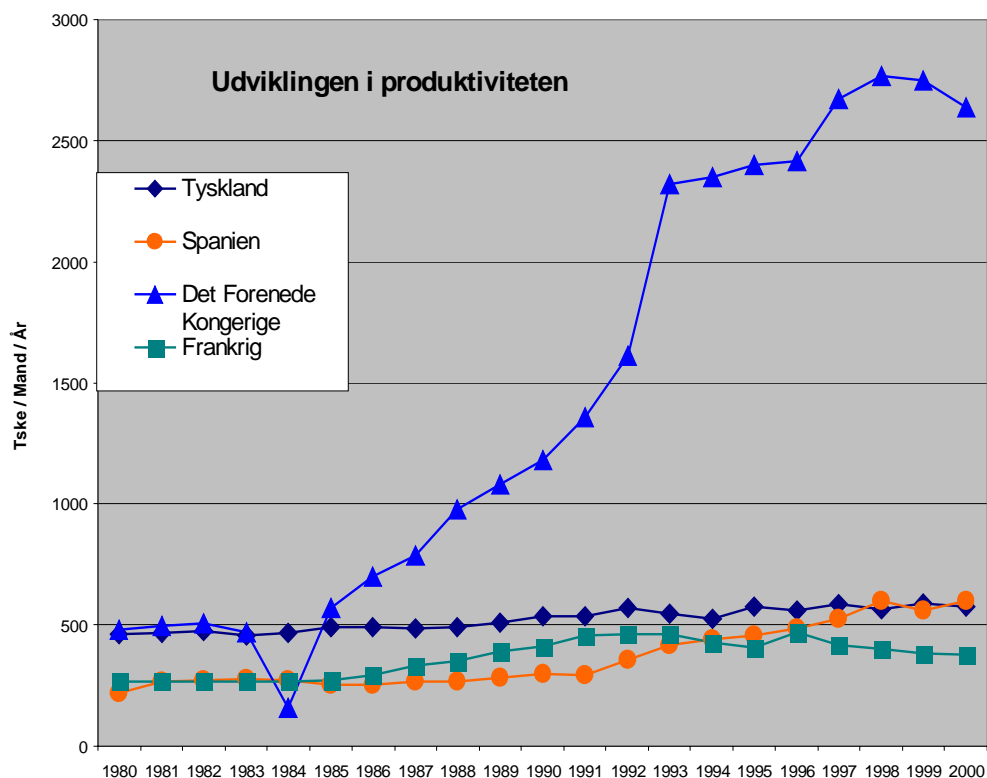
2. BESKÆFTIGELSE

Nedgangen i Fællesskabets kulproduktion i løbet af de seneste tre årtier har haft meget betydelige følger for beskæftigelsen. I 1955 var 1,86 mio. beskæftigede i Fællesskabets kulsektor (EUR 12); dette antal var i 1993 faldet til 152 000, og i 2000 var der kun 89 000 ansatte (heraf er to tredjedele beskæftiget med selve minedriften). Alle medlemsstaterne blev berørt af disse betydelige nedskæringer af personalet i mineindustrien, men størrelsesorden af nedskæringerne var dog størst i Det Forenede Kongerige, navnlig i perioden 1986 - 1995.

3. PRODUKTIVITET

Rationaliseringsprocessen, der har været i gang i en årrække, er resulteret i produktivetsgevinster, hvoraf nogle er spektakulære: dette var navnlig tilfældet i Det Forenede Kongerige i løbet af de seneste år. Da indsatsen for at rationalisere og modernisere produktionen i de seneste år generelt set har været så intensiv, er det svært at forestille sig, at disse resultater vil kunne gentages, uden at der indføres nye omstrukturings- og nedlukningsforanstaltninger.

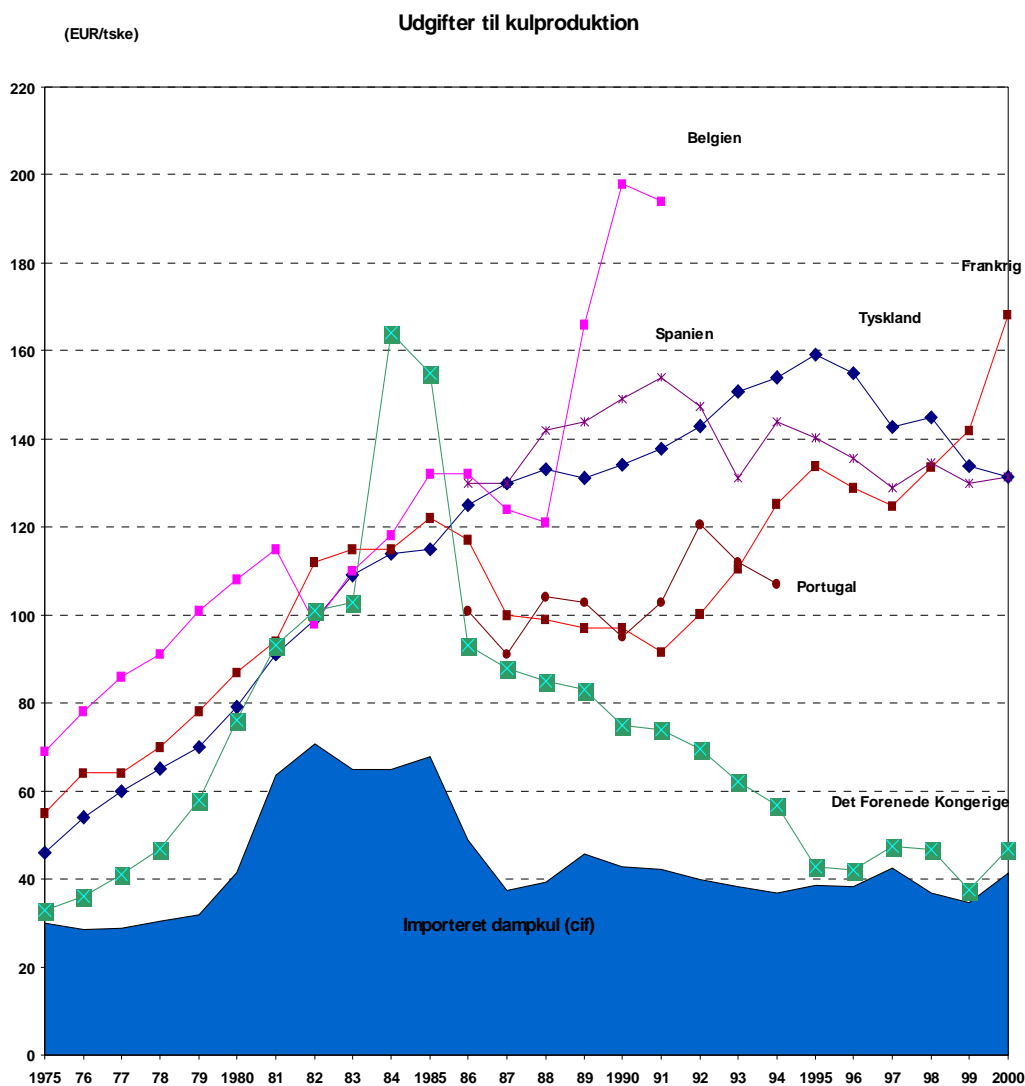
4. PRODUKTIONSOMKOSTNINGER OG RENTABILITET

Sammenligningen af produktionsomkostningerne i Fællesskabet er problematisk, da de gældende sociale, skattemæssige og regnskabsmæssige lovregler i de enkelte medlemsstater afgjort påvirker disse omkostninger i et vist omfang.

Produktionsomkostningerne er evalueret på grundlag af de kvartalsoplysninger, som virksomhederne i sektoren har meddelt Kommissionen. Oplysningerne er opstillet i henhold til harmoniserede regler, som svarer til reglerne i lovgivningen om statsstøtte¹⁸.

Det må desværre konstateres, at trods den omstrukturings-, moderniserings- og rationaliseringsproces, som er gennemført siden 1965, og som blev fulgt op med en meget betydelig støtte fra medlemsstaterne, kan den altovervejende del af

¹⁸ Kommissionens beslutning nr. 341/94/EKSF af 8. februar 1994 (EFT nr. L 49 af 19.2.1994, s. 1).

Fællesskabets kulproduktion fortsat ikke konkurrere med kul importeret fra tredjelande. De forskellige støttemekanismer kunne ikke afhjælpe de økonomiske følger af den strukturelle krise, som ramte Fællesskabets kulindustri. Produktivitetsgevinsterne viste sig i realiteten at være utilstrækkelige i forhold til prisudviklingen på det internationale marked, trods den gradvise nedlukning af de mest underskudsgivende miner og en betydelig nedskæring i antallet af beskæftigede i sektoren.

5. KULINDUSTRIEN I MEDLEMSSTATERNE

5.1. Frankrig

Ifølge den nationale kulaftale (Pacte Charbonnier National), der blev indgået mellem arbejdsmarkedets parter i 1995, nedsættes støtten til kulsektoren gradvist - med 2 mio. ton i 2001 - og driften vil blive indstillet helt i 2005. Alle

miner er allerede inddraget i en nedlukningsplan og modtager udelukkende støtte til aktivitetsindskrænkning for at dække deres driftstab.

Den endelige nedlukning af produktionen i 2005 er dog ikke ensbetydende med, at der ikke ydes støtte efter dette tidspunkt. Der ydes fortsat støtte til dækning af de udgifter, som følger af moderniseringen, rationaliseringen og omstruktureringen af kulindustrien, og som ikke vedrører den løbende produktion (gamle forpligtelser).

5.2. Det Forenede Kongerige

Det Forenede Kongerige, som i 2000 producerede cirka 32 mio. ton kul, fører en politik om, at dets kulindustri skal kunne konkurrere fuldt ud med importeret kul. Skønt der på kort sigt ydes en støtte af mindre omfang - et beløb på cirka 170 mio. £ i driftsstøtte for perioden 2000 - 2002, tilstræber Det Forenede Kongerige at videreføre kulsektoren uden støtte. Støtten, der er ydet i perioden 2000 - 2002, kombineret med stigningen i kulprisen på de internationale markeder vil forhåbentlig bidrage til, at den britiske kulsektor på ny kan konkurrere med importeret kul. Den britiske kulindustri spillerum i konkurrencen vil dog sandsynligvis være meget begrænset, hvilket gør den yderst sårbar over for svingninger i kulpriserne på de internationale markeder.

5.3. Tyskland

Tyskland er i gang med en omstrukturingsplan, hvis overordnede linjer blev fastlagt i 1997. Kulproduktionen forventes at falde til 26 mio. ton i 2005 mod 35 mio. ton i 2000. Sideløbende med disse aktivitetsnedskæringer skønnes det, at antallet af beskæftigede frem til 2005 vil falde til 36 000.

Det samlede støttebeløb godkendt af Kommissionen var 4,6 mia. EUR i 2000. Et beløb på 3,5 mia. EUR blev øremærket til dækning af tab på den løbende produktion, og heraf gik 60% til driftsstøtte. Det samlede støttebeløb forventes at blive nedsat gradvist til 2,8 mia. EUR i 2005.

5.4. Spanien

Spanien har vedtaget en omstrukturingsplan for perioden 1998-2005, der indeholder en gradvis nedskæring af produktionen, som forventes at ligge under 11 mio. ton i 2005 - set i forhold til 15 mio. ton i 2000. Antallet af beskæftigede, som var 23 000 ved udgangen af 1997, forventes skåret ned til cirka 15 000 ved udgangen af 2005.

Det samlede støttebeløb godkendt af Kommissionen var 1,2 mia. EUR i 2000. Et beløb på 700 mio. EUR blev øremærket til dækning af tab på den løbende produktion. 42 virksomheder med en produktion på 11 mio. ton (75% af den samlede produktion) modtog 293 mio. EUR i driftsstøtte (40% af støtten til den løbende produktion). Restbeløbet af støtten til den løbende produktion, dvs. 405 mio. EUR, gik således til blot 25% af produktionen i form af støtte til aktivitetsindskrænkninger. I omstrukturingsplanen er det fastsat, at støtten til den løbende produktion skal nedsættes gradvist med 4% om året.

Situationen for den spanske kulindustri er ganske vist mindre vanskelig end for Tysklands, men det er dog ikke muligt at få øje på nogen mærkbar forbedring af konkurrenceevnen i forhold til importeret kul.

BILAG 2

INDGREB I MEDLEMSSTATERNE TIL FORDEL FOR KULINDUSTRIEN

1. TIDLIGERE STATSSTØTTEORDNINGER

I begyndelsen af 1960'erne tog lukninger og afskedigelser som følge af faldende aktivitet i kulindustrien et sådant omfang, at der var alvorlig risiko for uro på arbejdsmarkedet, og politiske indgreb blev nødvendige¹⁹.

Det førte til, at Kommissionen den 17. februar 1965 vedtog sin første beslutning om en fællesskabsordning for statsstøtte til kulindustrien²⁰. Det fremhæves i betragtningerne dertil, at virksomhedernes tilpasning til de nye forhold på kulmarkedet kan gribe meget forstyrrende ind i en regions økonomiske og samfundsmæssige forhold, hvis den ikke har tilstrækkelige udviklingsmuligheder, og at det for at imødegå faren herfor er nødvendigt at styre rationaliseringsforanstaltningerne og yde støtte til dækning af virksomhedernes udgifter hertil.

I 1970, da beslutningens gyldighedsperiode udløb, var situationen for virksomhederne i Fællesskabets kulindustri ikke blevet bedre, hverken konkurrencemæssigt eller økonomisk. Der blev den 22. december 1970 vedtaget en ny beslutning om statsstøtte til kulindustrien frem til 1975²¹.

Fællesskabets energiforsyningsikkerhed var alvorligt forringet efter begivenhederne i 1973/74 på oliemarkedet, så den 25. februar 1976 vedtog Kommissionen en beslutning om fortsat støtte til kulindustrien indtil 1985²² med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 1976. Denne tredje beslutning fulgte nogle væsentlig anderledes principper end de to foregående. Der var ikke længere tale om blot at afhjælpe de sociale problemer, der fulgte med indskrænkninger i minedriften, men at stabilisere kulproduktionen på et økonomisk tilfredsstillende grundlag. Der skulle investeres i et forsøg på at gøre produktionen rentabel. Da beslutninger om investeringer er langsigtede, gjaldt ordningen for 10 år og ikke 5 år som de foregående.

Da denne tredje ordning udløb, syntes en fjerde statsstøtteordning med virkning fra 1986 uundgåelig. Situationen var på det tidspunkt præget af betydelig uro på arbejdsmarkedet i Det Forenede Kongerige. Ordningens mål blev derfor taget op til revision, så de i højere grad lignede dem, der lå til grund for de to første beslutninger, nemlig tilpasning af produktionen til mulighederne for omstrukturering af minedriften under socialt acceptable betingelser. Den fjerde

---

¹⁹ Aftaleprotokol om energiproblemer af 21.4.1964, EFT nr. 69 af 1964 (foreligger ikke på dansk).

²⁰ Beslutning nr. 3/65/EKSF, EFT nr. 31 af 25.2.1965, s. 480 (foreligger ikke på dansk).

²¹ Beslutning nr. 3/71/EKSF, EFT L 3 af 5.1.1971, s. 7 (foreligger ikke på dansk).

²² Beslutning nr. 528/76/EKSF, EFT L 63 af 11.3.1976, s. 1.

ordning blev indført ved Kommissionens beslutning af 30. juni 1986 og gjaldt indtil den 31. december 1993²³.

Den sidste ordning, der blev vedtaget i henhold til EKSF-traktaten ved Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993²⁴, skal ses i sammenhæng med oprettelse af et indre marked for energi. Den har til formål: på baggrund af kulpriserne på de internationale markeder at gøre nye fremskridt hen imod økonomisk levedygtighed for at sikre en gradvis nedsættelse af støtten; at løse de sociale og regionale problemer i forbindelse med total eller delvis aktivitetsindskrænkning i produktionsanlæg; at fremme kulindustriens tilpasning til miljøbeskyttelsesnormerne.

Under beslutning nr. 3632/93/EKSF kan tildeling af støtte kun tillades fra den 1. januar 1997, når den er opført på medlemsstaternes offentlige budgetter på nationalt, regionalt eller lokalt plan, eller når den indgår i fuldstændig ækvivalente mekanismer. Dette krav om gennemsigtighed har bragt visse systemer for indirekte finansiering, som staterne har benyttet, frem i lyset.

Beslutning nr. 3632/93/EKSF har i betydelig grad påvirket Fællesskabets kulbrydningssituation. Således er produktionen faldet fra 159 millioner ton i 1993 til 85 millioner ton i 2000, og antallet af arbejdstagere er gået ned fra 152 000 i 1993 til under 90 000 i 2000. Beslutning nr. 3632/93/EKSF har også mindsket støttebeløbenes størrelse. Producentmedlemsstaterne har indgået nationale aftaler med producenter og fagforeninger, der gælder frem til 2005; på det tidspunkt skulle støtten være halveret i forhold til 1998.

2. STATSSTØTTEN MELLEM 1994 OG 2000 – BESLUTNING NR. 3632/93/EKSF

Nedenstående oversigt viser, hvilke typer støtte der er ydet til kulindustrien i perioden 1994-2000, og hvordan de af Kommissionen tilladte beløb har udviklet sig.

---

²³ Beslutning nr. 2064/86/EKSF, EFT L 177 af 1.7.1986, s. 2.

²⁴ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.

Millioner ecu/euro	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Tyskland							
- driftsstøtte*	4845,8	4784,2	5361,8	3280,5	2667,2	2612,4	1963,1
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	0,0	0,0	0,0	1637,7	1606,8	1613,4	1572,3
- anden støtte***	181,4	106,7	104,7	412,0	513,4	380,4	1063,2
Spanien							
- driftsstøtte*	249,1	298,8	310,3	285,4	355,6	327,8	292,7
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	499,9	501,3	462,8	419,1	403,2	399,6	405,6
- anden støtte***	205,6	255,3	255,1	363,8	400,5	343,9	422,8
Frankrig							
- driftsstøtte*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	298,0	56,9	87,6	371,1	383,7	354,3	389,6
- anden støtte***	614,8	612,3	592,3	585,1	614,9	630,4	620,6
Portugal							
- driftsstøtte*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- anden støtte***	3,6	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Det Forenede Kongerige							
- driftsstøtte*	20,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	142,9
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- anden støtte***	870,0	1622,8	512,8	512,3	1317,2	0,0	
EU I ALT							
- driftsstøtte*	5115,0	5081,0	5673,4	3565,9	3022,7	2940,3	2398,6
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	799,7	558,1	550,4	2427,9	2393,7	2367,2	2367,5
- anden støtte***	1875,4	2595,7	1465,8	1861,6	2846,0	1354,7	2107,6
Støtte €/ecu/ton							
- driftsstøtte*	68,31	42,57	51,33	35,73	34,56	34,33	33,86
- støtte til aktivitetsindskrænkning**	71,90	53,35	51,30	135,76	152,09	153,51	157,73

*: Støtte, ydet i henhold til artikel 3 i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

** : Støtte, ydet i henhold til artikel 4 i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

***: Gamle forpligtelser i henhold til beslutning nr. 2064/86/EKSF og støtte, der er ydet i henhold til artikel 5, 6 og 7 i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

Det ses, at støtten steg mellem 1994 og 1996, hvilket skyldes, at de nye regler, der blev indført i beslutning nr. 3632/93/EKSF, gradvis blev bragt i anvendelse. Beslutningen trådte netop i kraft i begyndelsen af 1994 og pålagde af hensyn til gennemskueligheden medlemsstaterne at opføre al støtte til kulindustrien på de offentlige budgetter. Med det nye system lykkedes det ligeledes at slippe af med systemet med "referencepriser", som var en indirekte støtte til kulindustrien. Disse faktorer medførte en stigning, ikke i tilskuddene som sådanne, men af de støttebeløb, der blev anmeldt til Kommissionen, og som den kontrollerede og gav tilladelse til.

BILAG 3 - UDVIKLINGEN I PRIMÆRENERGIKILDERNES ANDEL AF ENERGIFORBRUGET

	Indenlandsk bruttoforbrug (IBF)				Primærenergi i form af vedvarende energi				Primærenergi i form af kul				Primærenergi i form af brunkul				% of indigeous on GIC	
	1997		2010		1997		2010		1997		2010		1997		2010		1997	2010
	Mtoe	15% af IBF	Mtoe	15% af IBF	Mtoe	% af IBF	Mtoe	% af IBF	Mtoe	% af IBF	Mtoe	% af IBF	Mtoe	% af IBF	Mtoe	% af IBF	% of Gic	% of Gic
EU-15	1406,9	211	1556	233	56,4	4	156,2	10	77,08	5,48	35,5	2,28	48,2	3,4	46,1	2,96	12,9	17,56
ØSTRIG	28,35	4,25	29,20	4,38	3,40	12,00	5,53	18,90	-	-	-	-	0,30	1,00	0,30	-	13,00	20,00
BELGIEN	55,09	8,26	58,90	8,83	0,76	1,38	5,50	9,34	-	-	-	-	-	-	-	-	1,38	9,34
DANMARK	21,59	3,24	21,30	3,20	1,72	7,97	5,76	27,00	-	-	-	-	-	-	-	-	7,97	27,00
FINLAND	33,16	4,97	37,60	5,64	5,82	17,50	12,45	33,10	-	-	-	-	1,70	5,12	1,70	4,52	22,70	42,70
FRANKRIG	242,52	36,40	271,20	40,70	9,70	4,00	17,64	6,50	4,09	1,70	-	-	-	-	-	-	5,70	6,50
TYSKLAND	343,53	51,53	350,60	52,60	6,00	1,75	21,90	6,23	35,84	10,43	18,20	5,20	36,00	10,50	36,00	10,27	22,60	21,70
GRÆKENLAND	25,61	3,84	35,80	5,37	1,03	4,02	4,87	13,60	-	-	-	-	7,10	27,70	7,10	19,80	31,70	33,40
IRLAND	13,30	2,00	16,60	2,50	0,12	0,90	1,28	7,68	-	-	-	-	0,80	6,00	0,60	3,61	6,90	11,30
ITALIEN	168,05	25,20	178,70	26,80	10,16	6,04	26,36	14,70	-	-	-	-	0,10	0,60	0,10	0,56	6,40	14,80
LUXEMBOURG	3,35	0,50	3,60	0,54	0,05	1,50	0,96	26,70	-	-	-	-	-	-	-	-	1,50	26,70
NEDERLANDENE	74,89	11,23	88,80	13,30	1,49	2,00	7,81	8,80	-	-	-	-	-	-	-	-	2,00	8,80
PORTUGAL	21,29	3,20	27,30	4,10	2,90	13,62	6,60	24,20	-	-	-	-	-	-	-	-	13,60	24,20
SPANIEN	105,94	15,90	125,90	18,90	4,50	4,25	11,50	9,13	7,72	7,29	5,30	4,21	1,90	1,80	0,00	-	13,30	13,34
SVERIGE	50,18	7,50	54,70	8,20	7,41	14,80	12,12	22,10	-	-	-	-	0,30	0,60	0,30	0,55	15,40	24,75
DET FORENEDE KONGERIGE	221,02	33,15	255,80	38,40	1,50	0,68	16,96	6,63	29,43	13,31	12,00	-	-	-	-	-	14,00	11,30

	Samlet elproduktion		El fra vedvarende energi (undtagen store vandkraftværker)				El fra stenkul				El fra brunkul/tørsv				El fra subsidierede indenlandske kilder (vedvarende energi og			
	1997	2010	1997		2010		1997		2010		1997		2010		1997		2010	
	Twh	Twh	Twh	%	Twh	%	Twh	%	Twh	%	Twh	%	Twh	%	Twh	%	Twh	%
EU-15	2422,5	3027,5	77,52	3,2	378,4	12,5	272,4	11,24	147	4,85	191,22	7,89	220,4	7,28	350	14,4	525,4	17,3
ØSTRIG	56,84	68,30	6,08	10,70	14,40	21,10	-	-	-	-	1,22	2,15	1,32	1,93	6,08	10,70	14,40	21,1
BELGIEN	78,88	100,50	0,71	0,90	5,83	5,80	-	-	-	-	-	-	-	-	0,71	0,90	5,83	5,8
DANMARK	44,28	44,40	0,85	8,70	12,88	29,00	-	-	-	-	-	-	-	-	3,85	8,70	11,88	29
FINLAND	69,16	90,80	7,19	10,40	19,70	21,70	-	-	-	-	6,92	10,00	7,70	8,48	20,40	29,50	27,40	30,2
FRANKRIG	503,61	587,70	11,08	2,20	52,30	8,90	18,00	3,60	-	-	-	-	-	-	29,10	5,77	52,30	8,9
TYSKLAND	551,47	606,30	13,23	2,40	62,45	10,30	109,00	19,80	68,40	11,27	141,70	25,70	175,80	29,00	122,23	22,20	127,25	21
GRÆKENLAND	43,50	71,30	0,17	0,40	10,34	14,50	-	-	-	-	29,00	66,70	31,40	44,00	0,17	0,40	10,34	14,5
IRLAND	19,96	33,80	0,22	1,10	3,95	11,70	-	-	-	-	2,80	14,00	2,44	7,22	3,02	15,13	6,39	18,9
ITALIEN	251,42	334,60	11,31	4,50	49,85	14,90	-	-	-	-	0,41	0,16	0,43	0,13	11,31	4,50	49,85	14,9
LUXEMBOURG	1,26	3,30	0,03	2,10	0,19	5,70	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03	2,10	0,19	5,7
NEDERLANDENE	86,64	129,20	3,03	3,50	15,50	12,00	-	-	-	-	-	-	-	-	3,03	3,50	15,50	12
PORTUGAL	34,18	63,20	1,64	4,80	13,59	21,50	-	-	-	-	-	-	-	-	1,64	4,80	13,60	21,5
SPANIEN	186,59	249,80	6,72	3,60	43,70	17,50	32,30	17,30	24,60	9,85	7,95	4,30	-	-	39,02	20,90	68,30	27,3
SVERIGE	149,43	161,40	7,62	5,10	25,34	15,70	-	-	-	-	1,22	0,82	1,32	0,82	7,62	5,10	25,34	15,7
DET FORENEDE KONGERIGE	345,28	482,90	3,11	0,90	44,91	9,30	123,20	35,70	54,00	11,20	-	-	-	-	3,11	0,90	44,91	9,3

BILAG 4

ANDRE EU-POLITIKKER

1. KULSTØTTENS VIRKNINGER FOR KONKURRENCEN

Støtten dækker kun omkostninger, der vedrører kul til elproduktion, kraftvarmeproduktion og stålsektoren. Kommissionen vedtog den 29. juli 1998 en beslutning, som fastslår, at kul, der afsættes i andre industrisektorer og til husholdningerne, skal sælges til priser, der dækker produktionsomkostningerne; disse sektorer udgør således et kulmarked med konkurrence²⁵.

Den nye ordning tilsigter udtrykkelig, at støtten ikke må føre til forskelsbehandling af købere eller brugere i EU indbyrdes. Desuden betyder EU-kulmarkedets struktur (se punkt 1.1) og indførelse af særbestemmelser i støtteordningen (se punkt 1.2), at eventuelle uønskede virkninger af støtten for konkurrencen undgås.

1.1. Konkurrencen i kulsektoren

Handelen med kul mellem EU-landene er forsvindende lille. Kulproduktionen går for størstepartens vedkommende til elproduktion, og elværkerne ligger ofte i nærheden af minerne. De høje produktionsomkostninger for kul i EU tillader nemlig ikke nogen af de fire kulproducerende EU-lande at transportere kul over længere afstande. Desuden har alle de kulproducerende lande nettoimport af kul. Det betyder, at eventuelle konkurrencemæssige virkninger af støtte til kulindustrien kun gør sig gældende i konkurrencen mellem EU-kul og importerede kul.

1.2. Konkurrencen i elsektoren

Ordningen indebærer, at støtten dækker forskellen mellem kulproduktionsomkostningerne og "den salgspris, som de kontraherende parter frit har aftalt under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet". Desuden må støtten "ikke resultere i, at priserne for fællesskabskul kommer til at ligge under de priser, der gælder for kul af tilsvarende kvalitet fra tredjelande".

Disse regler skal sikre, at elproducenter, der bruger EU-kul i stedet for importerede kul, ikke får nogen særlige fordele som følge af EU-kulstøtten. Den foreslåede støtteordning vil således ikke forvride konkurrencen mellem elproducenterne.

2. MILJØVIRKNINGER

Med den nye støtteordning kan man forhindre, at EU's kulproduktion ophører på kort sigt. Miljøvirkningerne af en minimal produktion har to hovedårsager, kulbrydningen og anvendelsen af kul.

---

²⁵ Beslutning 1999/184/EKSF, EFT L 60 af 9.3.1999, s. 74.

2.1. Virkninger af kulbrydningen

Enhver industriaktivitet har sine miljøvirkninger. EU's kulbrydning er underkastet meget strenge miljøkrav, således at dens virkninger på vand og luft og på arealanvendelsen bliver mindst mulige.

Der er gjort en stor indsats for begrænsning af emissionerne af drivhusgasser, som er årsag til klimaændringer. Således blev CH₄-emissionen halveret mellem 1990 (værdierne for dette år er vist i nedenstående tabel) og 2000, og den skulle falde yderligere frem til 2010²⁶.

	Millioner ton CH ₄ pr. år			Millioner ton CO ₂ -ækvivalenter (udledt)
	Emissioner	Genvundet	Udledt	
Tyskland	1,32	0,25	0,97	20
Det Forenede Kongerige	0,86	0,10	0,76	16
I alt EUR15	2,76	0,45	2,31	48
Polen	1,35	0,14	1,21	25
Tjekkiet	0,31	0,09	0,30	6

De europæiske kulproducenter har indgået frivillige aftaler om at udnytte den methan, der genvindes i miner. I 1999 dannedes "Association of the UK Coal Mine Methane Operators" (ACCM), som oplyser at have genvundet 440 000 ton CO₂-ækvivalenter i lukkede miner i sit første driftsår. Der skulle ifølge denne sammenslutning være et årligt genvindingspotentiale på 53 millioner ton CO₂-ækvivalenter.

EU's kulindustri er endvidere et forbillede hvad angår arbejdstagernes sikkerhed, og det gælder både underjordiske miner og åbne brud.

2.2. Virkninger af anvendelsen af kul

Kraftværkerne har ved at indføre teknikker til renere brug af kul gjort en stor indsats for at mindske CO₂-emissionerne. CO₂-emissionerne fra anvendelse af EU-kul er således faldet fra 500 millioner ton i 1990 til 220 millioner ton i 2000.

I de kommende år vil CO₂-emissionen blive reduceret yderligere, efterhånden som ny teknologi til renere brug af kul vinder større udbredelse. Nye kulfyrede kraftværker leder 20-30% mindre CO₂ ud end gamle værker ved samme elproduktion.

Hvad angår emissioner af de forurenende stoffer SO₂ (svovldioxid) og NO_x (kvælstofoxider), har Kommissionen fremlagt et direktivforslag for Europa-Parlamentet og Rådet om nationale emissionslofter for visse luftforurenende stoffer²⁷. Desuden finder bestemmelserne i Rådets direktiv om begrænsning af

---

²⁶ Se "Emissions of GHG from Energy Supply » fra undersøgelsen "Assessment of Abatement Cost of Emission Reduction Options of Greenhouse Gases" og "Final report of the WG2 on Energy Supply of the ECCP".

²⁷ KOM/99/125 endelig udgave, EFT C 56E af 29.2.2000, s. 34.

visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg²⁸ anvendelse på kulfyrede anlæg.

Det må tilføjes, at lukning af samtlige kulminer i EU på kort sigt - hvilket er uundgåeligt, hvis al støtte ophører fra den 23. juli 2002 - vil medføre, at EU-kul skal erstattes af kul, importeret fra tredjelande. En sådan substitution vil kræve betydelig transport mellem havn og kraftværk, som i mange tilfælde vil blive nødt til at foregå ad landevejen. Der foreslås derfor en støtteordning med en gradvis omstrukturering og aktivitetsindskrænkning i EU's kulsektor.

3. SOCIAL OG REGIONAL SAMHØRIGHED

Faldet i EU's kulproduktion som følge af presset fra importerede kul fra tredjelande og høje produktionsomkostninger for EU's egne kul har selvfølgelig medført store personalenedskæringer. Den fortsatte produktionsnedgang i de kommende år fører uundgåeligt til nye personalenedskæringer. I 2000 havde kulindustrien endnu 89 000 beskæftigede, men ifølge medlemsstaternes omstrukturingsplaner anslås antallet at falde til 60 000 i 2005.

I alle de forskellige støtteordninger, der har eksisteret under EKSF-traktaten, har man bestræbt sig på at tage de regionale og sociale problemer som følge af kulindustriens tilbagegang med i betragtning. Medlemsstaterne har haft mulighed for at gennemføre programmer for afskedigelse og genplacering af arbejdstagerne, ledsaget af finansielle foranstaltninger. Over EKSF's aktionsbudget er der ydet bidrag til omskoling af arbejdstagere og regional omstilling. Endelig er der via EU's strukturfonde ydet finansiell støtte til kulmineområderne.

Nedgangen i kulminernes aktivitet har ligeledes tvunget de regioner, der er berørt af omstruktureringen, til at igangsætte nye aktiviteter for at skabe nye jobmuligheder for de unge, der ikke længere kan regne med fremtidig beskæftigelse i kulminerne. Der er i denne forbindelse indgået en række nationale aftaler med fagforeninger og kulproducenter om programmer for industriel omstilling i kulmineområderne.

Endnu en vigtigt resultat, der er opnået under EKSF-traktaten, er etablering af en arbejdsmarkedsdialog inden for rammerne af Det Rådgivende Udvalg for EKSF. Der er taget skridt til, at denne dialog videreføres så effektivt som muligt under EF-traktaten efter den 23. juli 2002.

I den nye støtteordning tages der hensyn til de sociale og regionale følger af aktivitetsindskrænkningerne. De produktionsanlæg, som ikke kan modtage støtte til sikring af kulressourcerne, kan derimod få støtte til aktivitetsindskrænkning. Med en sådan støtte kan de pågældende produktionsanlæg lægge en lukningsplan, hvor aktivitets- og personaleindskrænkningerne foregår gradvis. Hertil kommer medlemsstaternes sociale ledsageprogrammer, som ved hjælp af en økonomisk diversificering skaber mulighed for at oprette nye fremtidsrettede arbejdspladser i

---

²⁸ Direktiv 94/66/EF af 15. december 1994 om ændring af direktiv 88/609/EØF, EFT L 337 af 24.12.1994, s. 83.

kulmineområderne, således at de ansatte reelt kan blive genplaceret uden for kulindustrien.

4. UDVIDELSEN

To af kandidatlandene til EU-medlemskab er storproducenter af kul, nemlig Polen og Tjekkiet, som i 1999 havde en produktion på henholdsvis 112 og 14 millioner ton. Derfor indtager denne industrisektor en vigtig plads i tiltrædelsesforhandlingerne, og i medfør af EKSF-protokol nr. 2 til Europaaftalerne er man allerede i den nuværende forhandlingsfase i en førtiltrædelsessituation. De omstrukturingsplaner, som Polen og Tjekkiet har gennemført, følger således allerede EU-principperne for statsstøtte, nærmere betegnet bestemmelserne i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

Kulforekomsterne i disse to lande findes under omtrent samme geologiske forhold som EU's kullejer, så kulbrydningen foregår hovedsagelig i stor dybde (700-1000 m). Kulkvaliteten er generelt høj, men store mængder grubegas vanskeliggør brydningen. Endvidere betyder det store jordtryk, at produktiviteten ikke kan forøges væsentligt til trods for, at der bruges meget avanceret teknik.

Andre central- og østeuropæiske lande har kulproduktion, nogle kun i helt små mængder. Det er tilfældet i Bulgarien, Ungarn og Rumænien, som hver har en årlig produktion på 2-3 millioner ton.

4.1. Polen

Siden 1990 har Polen gennemført 5 omstrukturingsplaner. Den seneste plan for omstrukturering af kulindustrien (1998-2002), der ledsages af en privatiseringsproces, indebærer en nedgang i antallet af arbejdspladser på 115 000 og en produktionsindskrænkning på 37 millioner ton. Trods denne produktionsindskrænkning har Polen stadig en stor kuleksport.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Produktion Millioner ton	144,9	137,5	126,2	131,2	128,9	131,4	133,3	132,6	114,3	108,8	101,2
Eksport Millioner ton	28,4	20,3	18,7	24,4	27,1	32,3	28,8	30,6	27,7	25,2	23,0
Beskæftigede (tusinder)	370,0	350,0	330,0	312,0	288,4	272,0	257,8	243,3	207,9	173,6	155,0

Den polske kulindustri giver i dag positive driftsresultater. Der forventes imidlertid en stigning i omkostningerne til arbejdskraft, hvilket vil have en mærkbar virkning på produktionsomkostningerne og dermed på sektorens levedygtighed. De polske myndigheder har klart tilkendegivet, at de er rede til at træffe de omstrukturingsforanstaltninger, der er nødvendige for at bevare konkurrenceevnen i sektoren.

4.2. Tjekkiet

Tjekkiet gennemførte i 1993 sin første omstrukturering, der var ledsaget af en omfattende privatiseringsbølge, og man er nu ved at iværksætte anden fase af

omstruktureringen af kulindustrien. Der ydes i den forbindelse finansiel støtte, men kun til lukning af produktionsanlæg.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Produktion Millioner ton	22,4	19,4	18,4	18,3	17,3	17	16,4	16,0	16	14,9
Beskæftigede (tusinder)	68,0				55,9	51,0	48,7	45,3		28,3

For minedriften står to virksomheder, OKD (Ostravsko-Karvinske Doly), som er 54,2% privatejet, og som tegner sig for 79% af produktionen, og CMS (Ceskomoravske doly), som er 80% privatejet.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om statsstøtte til kulindustrien

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 87, stk. 3, litra e), og artikel 89,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²⁹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³⁰,

under henvisning til udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg, der er oprettet i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab³¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) EKSF-traktaten og de retsfor skrifter, der er vedtaget i henhold hertil, navnlig beslutning nr. 3632/93/EKSF om fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien³⁴, udløber den 23. juli 2002.
- (2) Det Europæiske Fællesskabs afhængighed af forsyninger af primærenergi udefra er vokset. Som anført i grønbogen om en europæisk strategi for energiforsynings-sikkerhed³⁵, som Kommissionen fremlagde den 29. november 2000, vil en spredning af energikilderne, såvel geografisk som produktmæssigt, forbedre forsynings-sikkerheden. I en sådan strategi indgår en udbygning af de indenlandske primærenergikilder, herunder navnlig de energikilder, der ligger til grund for elproduktion.
- (3) Det er ikke utænkeligt, at EU's energiforsynings-sikkerhed ville blive påvirket, hvis der ikke var kul i Fællesskabet. Verdensmarkedet for kul er i dag stabilt og konkurrencepræget og karakteriseret ved rigelige ressourcer og stor geopolitisk

---

²⁹ EFT C

³⁰ EFT C

³¹ EFT C

³² EFT C

³³ EFT C

³⁴ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12.

³⁵ KOM (2000) 769 endelig.

spredning af udbuddet. Men en række faktorer i den nuværende energisituation kunne sammen med fuldstændig afhængighed af import af kul fra tredjelande bringe EU's energiforsynings sikkerhed i fare på langt sigt. Disse faktorer er eksempelvis, at fast brændsel stadig er en vigtig energikilde, at priserne på olieprodukter og naturgas for nylig er steget, at de to sidstnævnte energiressourcer efterhånden bliver udtømt, og at vedvarende energi stadig kun bidrager med en lille andel af energiforsyningerne. Dertil kommer, at flere medlemsstater har truffet beslutning om efterhånden at lukke deres kernekraftværker eller at standse investeringerne i denne sektor, som står for en betydelig andel af elproduktionen.

- (4) Derfor er det påkrævet, med udgangspunkt i de nuværende energiparametre, at træffe foranstaltninger til at sikre, at der er en vis kulproduktionskapacitet til rådighed i Fællesskabet, som kan være med til at afhjælpe eventuelle problemer på energimarkedet på langt sigt. Dertil kræves, at kulproduktionen ikke kommer under et vist minimum, således at man bevarer en fuldt funktionsdygtig infrastruktur, de faglige kvalifikationer hos en kerne af medarbejdere og teknologisk ekspertise. Sådanne foranstaltninger vil som beskrevet i grønbogen om en europæisk strategi for energiforsynings sikkerhed sikre fortsat adgang til reserverne.
- (5) På grund af de geologiske forhold og produktionsomkostningerne kan kul, der udvindes i medlemsstaterne, ikke konkurrere med kul, der importeres fra tredjelande, men når først kulminerne er lukket, kan det blive teknisk meget vanskeligt eller endog umuligt at udnytte kulreserverne på et senere tidspunkt. En styrkelse af EU's energiforsynings sikkerhed på langt sigt og det underliggende generelle forsigtighedsprincip kan derfor begrunde, at der ved hjælp af statsstøtte opretholdes en minimal kulproduktion. Derved bevares infrastrukturen intakt, således at der potentielt er fællesskabskul til rådighed.
- (6) En minimal kulproduktion vil sammen med andre foranstaltninger, bl.a. til fremme af vedvarende energi, være med til at etablere et fundament af indenlandske primærenergikilder, der får forskellig offentlig støtte, med en betydelig forbedring af EU's energiforsynings sikkerhed til følge. Desuden vil etablering af et fundament af indenlandske primærenergikilder være med til at virkeliggøre miljømål inden for rammerne af en bæredygtig udvikling.
- (7) Det fundament af indenlandske primærenergikilder, der omhandles i denne forordning, indskrænker ikke medlemsstaternes valg af fordelingen på forskellige forsyningskilder. Støtten tildeles efter særlige regler for hver enkelt energiform under hensyntagen til energiformernes karakteristika.
- (8) En minimal subventioneret kulproduktion er også med til at fastholde den førerstilling, som europæisk teknologi for udvinding og ren forbrænding af kul er i, hvorved sådan teknologi kan overføres til de store kulproducenter uden for EU. En sådan politik medvirker til en betydelig nedbringelse af den globale emission af forurenende stoffer og drivhusgasser.
- (9) Den subventionerede kulproduktion må i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for et mærkbart bidrag til en forbedring af energiforsynings sikkerheden. Medlemsstaternes støtte skal således begrænses til den produktion, der indgår i en resourcesikringsplan til bevarelse af adgangen til reserverne.

- (10) Kun de produktionsanlæg, der allerede har opnået betydelige forbedringer af deres økonomiske levedygtighed, kan forvente at forblive i drift. Statsstøtte, der er med til at sikre fortsat adgang til kulreserverne som led i sikringen af energiforsyningerne, må derfor være forbeholdt dem. Følges disse principper, kan støtten til kulindustrien gradvis reduceres.
- (11) Omstruktureringer i kulindustrien har i kraft af de dertil knyttede aktivitetsindskrænkninger alvorlige sociale og regionale følgevirkninger. De produktionsanlæg, der ikke kan ydes støtte til som led i sikringen af energiforsyningerne, bør derfor midlertidigt kunne modtage støtte til afbødning af de sociale og regionale følger af lukning. Med en sådan støtte kan medlemsstaterne træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for de berørte regioners sociale og økonomiske omstilling.
- (12) Virksomhederne kan tillige modtage støtte til dækning af udgifter, som efter normal regnskabspraksis ikke indvirker på produktionsomkostningerne. En sådan støtte er bestemt til at dække ekstraordinære udgifter, specielt vedrørende gamle forpligtelser.
- (13) Gradvis afvikling af støtten til kulindustrien giver medlemsstaterne mulighed for inden for deres budgetrammer at omlægge støtten til energisektoren efter det princip, at støtte, der traditionelt har været ydet til konventionelle energikilder, især kulsektoren, efterhånden overføres til vedvarende energikilder. Støtten til vedvarende energikilder skal tildeles efter reglerne og kriterierne i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse³⁶.
- (14) Fællesskabet har som mål at skabe og bevare normale konkurrencevilkår og sørge for, at de overholdes. På elmarkedet må støtte til kulindustrien ikke indvirke på, hvordan elproducenterne vælger at forsyne sig med primærenergi. Derfor må kulpriser og -mængder frit aftales af de kontraherende parter under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet.
- (15) Kommissionen kan kun udøve sine beføjelser på grundlag af nøjagtige og fuldstændige oplysninger om, hvilke foranstaltninger de statslige myndigheder har til hensigt at træffe. Derfor bør medlemsstaterne regelmæssigt give Kommissionen alle oplysninger om, hvilke direkte eller indirekte indgreb de agter at foretage til fordel for kulindustrien, ledsaget af en begrundelse for de påtænkte indgreb og deres omfang og af tilknytningen til tidligere forelagte planer for sikring af kulressourcerne eller aktivitetsindskrænkning.
- (16) Der kan ydes andre former for støtte end den, der er omhandlet i nærværende ordning, herunder støtte til forskning og udvikling i kulindustrien, støtte til miljøbeskyttelse og uddannelsesstøtte, forudsat at den er forenelig med nærværende ordning. Sådan støtte ydes i henhold til betingelser og kriterier, som Kommissionen fastsætter for den pågældende støtteform.
- (17) Anvendelse af bestemmelserne i denne forordning, straks når EKSF-traktaten og beslutning nr. 3632/93/EKSF udløber, vil betyde, at der gælder to forskellige støtteordninger i ét og samme kalenderår, hvilket kan skabe vanskeligheder for virksomhederne. Der er derfor fastsat en overgangsperiode indtil den 31. december 2002.

---

³⁶ EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3

- (18) I den foreslåede statsstøtteordning er der taget hensyn til mange vidt forskellige forhold, som kendetegner kulsektoren og Fællesskabets energimarked som helhed. Inden ordningen udløber, må der fremlægges en rapport med en revurdering af disse forhold, som ændrer sig i større eller mindre grad, undertiden helt uforudsigeligt, herunder om fællesskabskul reelt bidrager til at øge EU's energiforsyningsikkerhed på lang sigt som led i en bæredygtig udvikling. På grundlag af denne rapport forelægger Kommissionen forslag for Rådet, hvor der er taget højde for ordningens udvikling og udsigter på længere sigt, især de sociale og regionale aspekter af en omstrukturering af kulindustrien -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser og definitioner

Artikel 1

Formål

Ved denne forordning fastsættes regler for ydelse af statsstøtte til kulindustrien med det formål at fremme oprettelsen af et fundament af indenlandske primærenergikilder i medlemsstaterne og dermed øge energiforsyningsikkerheden. Ved fastsættelsen af disse bestemmelser er der taget hensyn til de sociale og regionale aspekter ved omstruktureringen af kulindustrien.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) "kul": højkvalitets-, middelkvalitets- og lavkvalitetskul af kategori "A" og "B", i henhold til det af FN's Økonomiske Kommission for Europa udarbejdede internationale kulklassificeringssystem³⁷;
- b) "fundament af indenlandske primærenergikilder": en medlemsstats strategiske fond af energikilder, som bidrager til at opfylde målsætningen om energiforsyningsikkerhed som led i en bæredygtig udvikling;
- c) "produktionsomkostninger": omkostninger i forbindelse med den løbende produktion, beregnet på basis af de kvartårslige omkostningsopgørelser, som sammenslutningerne af kulvirksomhederne sender til Kommissionen. Disse omkostninger omfatter foruden udvindingsomkostningerne også udgifterne til konditionering af kullene, navnlig vask og sortering. Desuden medtager Kommissionen den normale afskrivning samt de faktiske udgifter til renter af lånt kapital i beregningen af produktionsomkostningerne;

---

³⁷ International system for the codification of medium-grade and high-grade coal (1998); International classification of coal in seam (1998) og International system of codification for low-grade coal (1999).

d) "tab på den løbende produktion": det beløb, hvormed omkostningerne i forbindelse med produktionen af kul overstiger den salgspris, som de kontraherende parter frit har aftalt under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet;

e) "subventioneret kulproduktion": den mængde kul, udtrykt i tons kulækvivalent, for hvilken der ydes støtte til dækning af tab på produktionen.

Artikel 3

Støtte

1. Støtten til kulindustrien kan kun betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis den er i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel 2, medmindre andet er bestemt i statsstøtteordningerne vedrørende forskning og teknologisk udvikling, miljø og uddannelse.

2. Støtten dækker udelukkende omkostningerne i forbindelse med kul, der anvendes til elektricitetsproduktion, kombineret kraftvarmeproduktion, koksproduktion samt opvarmning af højovnene i jern- og stålindustrien, forudsat at anvendelsen finder sted i Fællesskabet.

Kapitel 2

Støttekategorier

Artikel 4

Støtte til sikring af ressourcerne

1. Støtte til produktionsanlæg, hvis drift indgår i en plan til sikring af kulressourcerne, som omfatter foranstaltninger til opretholdelse af adgangen til disse ressourcer, kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet.

2. Støtten til sikring af ressourcerne skal dække tab på den løbende produktion. Den kan kun betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis følgende betingelser er overholdt:

a. den anmeldte støtte pr. ton kulækvivalent må for hvert produktionsanlæg ikke overstige forskellen mellem produktionsomkostningerne og de forventede indtægter for et kulproduktionsår. Den faktisk udbetalte støtte reguleres årligt på grundlag af de faktiske udgifter og indtægter, idet reguleringen finder sted senest inden udgangen af det kulproduktionsår, der følger efter det kulproduktionsår, for hvilket støtten er ydet;

b. støttebeløbet pr. ton kulækvivalent må ikke resultere i, at priserne for fællesskabskul kommer til at ligge under de priser, der gælder for kul af tilsvarende kvalitet fra tredjelande;

c. støtten må ikke medføre nogen forvriddning af konkurrencen mellem køberne eller mellem brugerne af kul i Fællesskabet.

Artikel 5

Støtte til aktivitetsindskrænkning

Støtte til dækning af tab på den løbende produktion i produktionsanlæg, hvis drift ikke indgår i en plan til sikring af kulressourcerne, jf. artikel 4, stk. 1, kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis den er i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, og hvis de berørte produktionsanlæg indgår i en lukningsplan, som er afsluttet senest den 31. december 2007.

Artikel 6

Gradvis nedsættelse af støtten

1. Den støtte, der ydes til kulindustrien i henhold til artikel 4, skal nedsættes løbende og mærkbart.
2. Den støtte, der ydes til kulindustrien i henhold til artikel 5, skal nedsættes løbende og mærkbart. Der må ikke ydes aktivitetsindskrænkingsstøtte efter den 31. december 2007.

Artikel 7

Støtte til dækning af ekstraordinære udgifter

1. Statsstøtte, der ydes til virksomheder, som udøver eller har udøvet en med kulproduktionen forbundet aktivitet, til dækning af omkostninger, som skyldes rationalisering og omstrukturering af kulindustrien og ikke er knyttet til den løbende produktion (gamle forpligtelser), kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis beløbet ikke overstiger disse omkostninger. Denne støtte kan dække:
  - a. udgifter, som kun påhviler virksomheder, der foretager eller har foretaget en omstrukturering;
  - b. udgifter, som påhviler flere virksomheder.
2. De kategorier af udgifter, som er en følge af rationaliseringen og omstruktureringen af kulindustrien, er defineret i bilaget.

Artikel 8

Fælles bestemmelser

1. Størrelsen af den støtte, der kan ydes i henhold til en bestemmelse i denne forordning, beregnes under hensyntagen til enhver støtte, der ydes til samme formål ved hjælp af andre nationale midler, uanset støttens form.
2. Enhver støtte, som en virksomhed har modtaget, skal opføres i resultatopgørelsen som en særskilt indtægt i forhold til omsætningen. Hvis en virksomhed, som modtager støtte i henhold til denne forordning, også udøver andre aktiviteter end kulminedrift, skal de tildelte midler bogføres separat og forvaltes på en sådan måde, at der ikke er nogen mulighed for at overføre dem til de øvrige aktiviteter.

Kapitel 3

Anmeldelses-, undersøgelses- og godkendelsesprocedurer

Artikel 9

Anmeldelse

1. Foruden bestemmelserne i traktatens artikel 88 og i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999³⁸ er den i nærværende forordning omhandlede støtte omfattet af de særlige bestemmelser i stk. 2 - 9.

2. Medlemsstaterne oplyser Kommissionen om alle de elementer, som, under hensyntagen til målet om oprettelse af et fundament af indenlandske primærenergikilder med henblik på energiforsyningsikkerhed, er lagt til grund for beregningen af den anslåede produktionskapacitet, hvortil adgangen skal opretholdes som led i planen til sikring af kulressourcerne, og af den mindsteproduktion, der er nødvendig for at sikre adgangen til disse ressourcer. Ved udvælgelsen af, hvilke produktionsanlæg der skal stå for denne kapacitet, tager medlemsstaterne bl. a. hensyn til produktionsanlæggenes økonomiske udsigter, herunder navnlig produktionsomkostningernes størrelse og udvikling.

3. Medlemsstater, som påtænker at yde støtte i henhold til artikel 4, forelægger forinden Kommissionen en ressourcesikringsplan, som omfatter foranstaltninger til opretholdelse af adgangen til kulressourcerne. Denne plan skal mindst indeholde følgende oplysninger:

a. objektive udvælgelseskriterier, som produktionsanlæggene skal opfylde for at blive optaget i medlemsstatens plan til sikring af kulressourcerne;

b. nøjagtig angivelse af de produktionsanlæg, som opfylder de nævnte udvælgelseskriterier;

c. de faktiske eller anslåede produktionsomkostninger pr. kulproduktionsår for hvert produktionsanlæg;

d. den anslåede produktionskapacitet, hvortil adgangen skal opretholdes;

e. den anslåede størrelse af støtten til ressourcesikring pr. kulproduktionsår;

f. det indenlandske kuls og de vedvarende energikilders respektive andele i fundamentet af indenlandske primærenergikilder og den forventede udvikling i disse andele.

4. Medlemsstater, som påtænker at yde aktivitetsindskrænkingsstøtte i henhold til artikel 5, forelægger forinden Kommissionen en plan til lukning af de berørte produktionsanlæg. Denne plan skal mindst indeholde følgende oplysninger:

a. nøjagtig angivelse af produktionsanlæggene;

b. de faktiske eller anslåede produktionsomkostninger pr. kulproduktionsår for hvert produktionsanlæg;

---

³⁸ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

- c. den anslåede størrelse af støtten til aktivitetsindskrænkning pr. kulproduktionsår.
5. I forbindelse med anmeldelsen af de i stk. 3 og 4 nævnte planer giver medlemsstaterne Kommissionen alle oplysninger om reduktion af drivhusgasemissionerne. De skal navnlig oplyse om den reduktion, der er opnået som følge af anvendelsen af rene teknologier til forbrænding af kul.
6. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om enhver ændring af den i henhold til stk. 3 og/eller stk. 4 forelagte plan.
7. Medlemsstaterne giver meddelelse om alle de finansielle foranstaltninger, som de har til hensigt at træffe til fordel for kulindustrien i løbet af et kulproduktionsår, og angiver arten heraf, jf. artikel 4, 5 og 7. De forelægger Kommissionen alle oplysninger vedrørende beregningen af de forventede produktionsomkostninger under henvisning til de planer, som er anmeldt til Kommissionen i henhold til stk. 3 og/eller 4.
8. Senest seks måneder efter afslutningen af et kulproduktionsår giver medlemsstaterne meddelelse om størrelsen af den støtte, der er udbetalt i løbet af det pågældende kulproduktionsår, og forelægger alle oplysninger vedrørende beregningen heraf. Inden udgangen af det følgende kulproduktionsår giver de endvidere meddelelse om eventuelle reguleringer i forhold til de oprindeligt udbetalte beløb.
9. I forbindelse med anmeldelsen af den i artikel 4, 5 og 7 nævnte støtte og fremsendelsen af den endelige opgørelse over de faktisk udbetalte beløb forelægger medlemsstaterne alle oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere overholdelsen af de i disse bestemmelser fastsatte betingelser og kriterier.

Artikel 10

Undersøgelse og godkendelse

1. Kommissionen undersøger den eller de planer, der er anmeldt i henhold til artikel 9. Kommissionen vedtager i overensstemmelse med de i forordning (EF) nr. 659/1999 fastsatte procedureregler en beslutning om foranstaltningernes overensstemmelse med de i artikel 4 og 5 fastsatte kriterier og med de i nærværende forordning fastsatte mål.
2. Kommissionen undersøger de i henhold til artikel 9, stk. 7, anmeldte foranstaltninger på grundlag af de i henhold til artikel 9, stk. 3 og 4, forelagte planer. Den vedtager en beslutning i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 659/1999.

Kapitel 4

Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser

Artikel 11

Rapporter fra Kommissionen

1. Senest den 31. december 2006 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, hvori den

navnlig gør rede for de erfaringer, der er indhøstet, og de problemer, der er opstået i forbindelse med anvendelsen af forordningen, siden den trådte i kraft.

2. Kommissionen forelægger en oversigt over de forskellige indenlandske primærenergikilders respektive andele i de enkelte medlemsstaters fundament af indenlandske primærenergikilder. Den vurderer fundamentets effektivitet, navnlig spørgsmålet om, i hvilket omfang indenlandske kul reelt bidrager til at øge Det Europæiske Fællesskabs energiforsyningssikkerhed på lang sigt som led i en strategi for bæredygtig udvikling.

3. På grundlag af disse oplysninger vil det være muligt, under hensyntagen til udviklingen af de vedvarende energikilder, at fastsætte andelen af kul i fundamentet af indenlandske primærenergikilder.

Artikel 12

Gennemførelsesforanstaltninger

Kommissionen træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne forordning. Den opstiller fælles regler for meddelelsen af de oplysninger, som skal give den mulighed for at vurdere, om betingelserne og kriterierne for ydelse af støtte er opfyldt.

Artikel 13

Revision

1. På grundlag af den i henhold til artikel 11 udfærdigede rapport forelægger Kommissionen forslag for Rådet om ændring af denne forordning med henblik på dens anvendelse på støtte, der ydes i perioden fra den 1. januar 2008. Under hensyn til det i artikel 6 fastsatte princip om løbende og mærkbar nedsættelse af støtten skal ændringsforslagene navnlig tage sigte på at fastsætte det eller de kriterier, der skal danne grundlag for beregningen af de støttebeløb, der vil kunne anvendes til at dække tab på den løbende produktion i den nævnte periode.

2. Kommissionen vurderer virkningerne af de i henhold til stk. 1 fastsatte forslag på omfanget af den kulproduktion, hvortil der vil kunne ydes støtte. Den forelægger relevante forslag til foranstaltninger, som skal iværksættes i tilfælde af yderligere aktivitetsindskrænkninger. Den tager i denne forbindelse hensyn til de sociale og regionale konsekvenser af disse foranstaltninger.

Artikel 14

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft den 24. juli 2002.

2. Støtte til dækning af omkostninger for perioden fra den 24. juli 2002 til den 31. december 2002 vil dog fortsat være underlagt de regler og principper, der er fastsat i beslutning nr. 3632/93/EKSF.

3. Denne forordning anvendes indtil den 31. december 2010.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

BILAG

Definition af de udgifter, der er omhandlet i artikel 7

1. Udgifter, som kun påhviler virksomheder, der foretager eller har foretaget en omstrukturering eller rationalisering.

Det vil sige udelukkende:

- a) udgifter til dækning af sociale ydelser som følge af pensionering af arbejdstagere, før disse har nået den ved lov fastsatte pensionsalder
- b) andre ekstraordinære udgifter til arbejdstagere, der har mistet deres arbejde som følge af omstrukturering og rationalisering
- c) pension og godtgørelser, ud over de lovbestemte pensionsordninger, til arbejdstagere, der har mistet deres arbejde som følge af omstrukturering og rationalisering, samt til personer, som var berettigede til disse ydelser inden omstruktureringen
- d) udgifter, der afholdes af virksomhederne til omskoling af arbejdstagerne, således at de kan søge beskæftigelse uden for kulindustrien, navnlig udgifter til uddannelse
- e) vederlagsfri leverancer af kul til arbejdstagere, der har mistet deres arbejde som følge af omstrukturering og rationalisering, samt til personer, der var berettigede dertil inden omstruktureringen
- f) resterende udgiftsforpligtelser som følge af skattemæssige, juridiske eller administrative bestemmelser
- g) ekstra sikkerhedsarbejder under jorden som følge af lukning af produktionsanlæg
- h) terrænskader, der skyldes lukning af produktionsanlæg som led i en omstrukturering
- i) resterende udgifter i form af bidrag til organer, der har til opgave at sørge for vandforsyning og bortledning af spildevand
- j) andre resterende udgifter til vandforsyning og bortledning af spildevand
- k) resterende udgifter til tidligere minearbejderes sygesikringsordning
- l) ekstraordinære forringelser af aktiver som følge af lukning af produktionsanlæg (uden hensyn til nyvurderinger efter den 1. januar 1986, der overstiger inflationstakten)

2. Udgifter, som påhviler flere virksomheder

- a) forhøjelse af bidragene til dækning af sociale ydelser uden for de lovbestemte ordninger, hvis forhøjelsen skyldes, at antallet af bidragspligtige er faldet på grund af omstrukturering

- b) udgifter til vandforsyning og bortledning af spildevand som følge af omstrukturering
- c) forhøjelse af bidragene til organer, der har til opgave at sørge for vandforsyning og bortledning af spildevand, hvis forhøjelsen skyldes, at den bidragspligtige kulproduktion er faldet efter omstruktureringen.